

THE BRITISH ESPERANTIST

THE OFFICIAL ORGAN OF THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION.

Vol. IX.—No. 107.

NOVEMBER, 1913.

[Price 3d.]

THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (INCORPORATED).

Hon. President: Dr. L. L. ZAMENHOF.

President: H. BOLINGBROKE MUDIE.

Vice-Presidents: CLARENCE BICKNELL, F.B.E.A., GEORGE J. COX, F.B.E.A., HARRISON HILL, HERBERT F. HÖVELER, Miss E. A. LAWRENCE, JOHN POLLEN, C.I.E., LL.D., Rev. J. C. RUST, M.A., Right Hon. Sir THOMAS VEZEY STRONG, P.C., K.C.V.O., J. MABON WARDEN, F.F.A.

Hon. Treasurer: BERTRAM CHATTERTON, A.M.I.C.E. General Secretary: HARALD CLEGG.

The British Esperanto Association (Incorporated) is a Union of the Esperanto Societies throughout the Empire, and has been established for the following purposes (*inter alia*):—
To promote in every way the spread of the International Auxiliary Language "Esperanto" by—

- (a) Promoting the formation of new local Groups.
- (b) Distributing information and publishing propaganda literature.
- (c) Organising examinations and granting certificates of proficiency.
- (d) Promoting lectures and arranging for loans of collections of literature, correspondence, etc.
- (e) Promoting arrangements for Congresses at home and abroad.

Also to maintain headquarters in London where all Esperantists may obtain information and assistance in their work.

The Association consists of "Members," "Fellows," and Affiliated Groups. The Annual Subscriptions are:—
Members, 5s.; Fellows, 10s. Membership forms and particulars of affiliation on application.

Members and Fellows are entitled to receive this Journal free.

There are two Examinations of Proficiency: Preliminary and Advanced. Both may be taken by Correspondence. Full particulars of the Examinations will be sent on receipt of stamped addressed envelope.

Offices: MUSEUM STATION BUILDINGS, 133-6, HIGH HOLBORN, LONDON, W.C.

List of Affiliated Societies and Groups on Pages ii. and iii.

GROUPS AND SOCIETIES AFFILIATED TO THE B.E.A.

Order of Information.—Group; Secretary; Place of Meeting, Day, and Hour.

* Denotes New Group.

- Acerington.**—Miss B. DRINKWATER, 42, Pickup-st., Clayton-le-Moors—Mechanics' Institute, Mon., 7.
- Adelaide (S. Australia).**—W. D. SMITH, G.P.O., Adelaide.—Mon.
- Aldershot and Farnham.**—J. H. WRIGHT, 52, Church-rd.—Altern. West End Boys' School, Aldershot (Tues.), and West-st. Girls' School, Farnham (Thur.).
- Banbury.**—Mrs. BRAGGINS, 6, Calthorpe-rd.—At the house of Mrs. Gillett, "The Elms."—Tues. 8—9.
- Barrow-in-Furness.**—W. H. BOXALL, 25, Abercorn-st.—"Carona Café," Fri., 7.30—9.30.
- Bath.**—E. R. BLACKETT, 15, Southgate-st.
- Belfast.**—F. FARRINGTON, 7, Fitzwilliam-ave.
- Bexhill-on-Sea.**—C. W. HARRIS, 38, Sackville-rd.
- Birmingham.**—CEDRIC F. WHITE, 8, Stanmore-rd., Edgbaston—Quadrant Chambers, New-st., every evening.
- "Nia Rondeto."—Rev. W. A. TODD, 16, Needham-st., Nechells.
- Blackburn.**—Miss C. SAVAGE, near tram terminus, Wilpshire.—Friends' Meeting Ho. at King-st., Wed., 8.
- Blyth (Northumberland).**—J. TULLOCH, 1, New-rd., The Colliery.—Labour Inst., Fair, Fri., 8.
- Bolton.**—J. BIRTWISTLE, 236, Turton-rd., Bradshaw.—Vegetarian Restaurant, Newport-st., Thur., 7.30.
- Bradford.**—J. A. CALVERT, 115, Legram's-lane.—Hotel Metropole, Fri., 8 p.m.
- Brighouse.**—Miss A. ASPINALL, 4, Halifax-rd., Slead Syke.—Wright's Café, Commercial-st., Fri., 8.
- Brighton & Hove.**—Miss EKLUND, 9, West-drive, Queen's-pk.—School of Elocution, 10, Old Steine, Tues., 7.
- Buckhurst Hill (Essex).**—Miss N. A. STACEY, "Woodthorpe."—"Woodthorpe," 1st Wed., at London Club, 3rd Fri., 8.
- Burnley.**—Miss JUDSON, 1, Melville-st.—Victoria Rooms, Hargreave-st., Daily.
- Burnley "Antaen."**—T. FERNLEY, 27, Tunstill-st.—2a, Entwistle-st., Duke Bar, Daily.
- Bury.**—Miss L. BURTON, 53, Alfred-st.—Girton Hall, Manchester-rd., Wed., 8.
- Buxton.**—Mrs. LANGLEY, "Brancepeth," Market-st.—Meeting Place: Write Sec.
- Cambridge (Verda Stelo).**—Miss BARBARA SMITH, 88, Norwich-st.
- Cannock.**—Miss M. A. WALKER, Walhouse.—Parish Room, Tues., 7.
- Cape Town.**—A. E. ABRAHAMS, 85, Burg-st.
- Cheltenham.**—W. G. Phipps, "Marston," Langdon-rd.—"Orme Chambers," North Street, Tues., 7.30.
- Chester.**—J. W. DOBSON, 27, Brook-st.—People's Hall, Delawere-st., Mon., 8.
- Coleraine.**—Mrs. M. HAZLETT, Belfast Bank Ho., Diamond.—Irish Society's Schools, Thur., 8.
- Coventry.**—Mrs. H. H. HAILSTONE, "Espero," Stanway-rd., Earlsdon.—Masonic Bldgs., Little Park-st., Daily.
- Darlington.**—Mrs. G. P. WOOF, 8, Larchfield-st.
- Deal.**—HERBERT SEWELL, College-rd. Post Office.
- Derby.**—J. POTTER, Jun., 4, The Strand.
- Devonport (Royal Navy, H.M.S. "Impregnable").**—PERCIVAL CARTER, R.N.—Mon., 12.30 p.m.
- Dorking.**—G. F. SANDERS, Holmwood Farm, Fri.
- Dover.**—W. CHITTY, Mildura, Park-ave.
- Dublin Modern Languages Soc. (Esp. Sec.).**—SINTON DOUGLAS, 21, Greenmount-rd., Terenure.
- Dundee.**—ALFRED A. SLIDDERS, 10, Whitehall-st.
- Eastbourne.**—JOHN P. NIX, 2, Terminus-rd.—St. Anne's Parish Rooms, Mon., 8, during winter. June to Sept.—Compagnoni's Tea Rooms, opposite Station, 5 p.m. Weds
- Edinburgh.**—W. M. PAGE, 31, Queen-st.—Wed., 6 p.m., in Patrick Thomson Tea Rooms, North Bridge; at 8.30, in 26, Synod Hall.
- ***Exeter.**—Miss A. SHAPLEY, Westwood, Spiers-rd.—University College, Queen-st., Tues., 7.30.
- Fremantle (W. Australia).**—COLIN UNWIN, 48, Cliff-st.—69, High-st., Tues., 7.45.
- Gateshead-on-Tyne.**—G. WATSON, 24, Exeter-st.—N.E.R. Institute, High Level End, Sat., 7.
- Glasgow.**—A. ALLISON, 11, Benview-rd., Clarkston.—Alexandra Hotel, 148, Bath-st., Mon., 8.30.
- Glennelg (S. Australia).**—Mrs. J. LUMSDON.
- Gloucester.**—G. L. PREEDY, 2, Tweenbrook-ave.—At Secretary's house, Mon., 7.30.
- Greenock.**—Miss M. E. HAMILTON, 16, Bank-st.—Waverley Temperance Hotel, Thur., 8.
- Hailsham.**—Miss ELLA MITCHELL, The Grove.—Social Club, London-rd., Wed., 7.15.
- Halifax Esperanto Association.**—E. BOOTHMAN, 13, Hume-st., Gibbett-st.—Hoyle's Refreshment Rooms, Gibbett-st.
- Halstead (Essex).**—Miss ZOE INMAN, Colchester-rd.
- Harrogate.**—Miss SPINK, 14, Studley-rd.
- Harrow.**—ARNOLD GRACEY, St. Margaret's, Sussex-rd.
- Hastings.**—A. J. ADAMS, Plynlimmon-terrace.—Y.M.C.A. Rooms, Breeds-place, 2nd and 4th Friday, at 7.30.
- Hebden Bridge.**—Miss EMILY CROSSLEY, Weasel Hall.
- High Wycombe.**—A. BOORMAN, Espero Cottage, Rectory-ave.
- Hobart (Tasmania).**—K. SIMMONS, 475, Macquarie-st.
- Huddersfield.**—W. H. HIRST, 45, Thornton Lodge-rd.—Technical College, Queen-st., S., Thur., 7.45.
- Hull.**—Miss G. WILLFORD, 421, Anlaby-rd.—Grosvenor Hotel, Mon., 8.30.
- Ipswich.**—A. GRIX, 26, Tyler-st.—Unitarian Chapel, Friars-st., Fri.
- Jersey (C.I.).**—J. J. LE SUEUR, "Holmehurst" Queen's-ave.
- Keighley.**—FRANK C. RHODES, c/o Harrison & Clough.—Mon.
- Kettering.**—A. E. SMITH, Garfield-st.—Old Free Library-bldgs., Silver-st., Sat., 6.30.
- Kidwelly.**—E. R. GRIFFITHS, Emlyn House—Parish Room.
- Kilmarnock.**—PETER YOUNG, 42, Fullarton-st.—Ossington Coffee Rooms, Thur., 8—10.
- Lancaster.**—Miss GRISENTHWAITE, 2, Balmoral-rd.
- Leeds.**—Miss L. BRIGGS, West Lea, Armley.—10, Park-st., Fri., 8.—(West) Socialist Esperantists.—Jno. TOMPKINS, 12, St. James-sq.—Socialist Inst., Sutherland-st., New Wortley, Thur., 8.—Salem.—H. BARKER, 36, St. Luke's-rd., Beeston-hill.
- Leith.**—Miss E. WALLACE, 23, Starbank-rd., Trinity.
- Letchworth.**—F. A. GOODLIFFE, Elm Tree House—Esperanto Klubo, 21, Station-rd., Wed., Thur., Friday, 7.30—9. Club night, Sat., 8—9.30.
- Liverpool (Central).**—R. P. GRIFFITHS, 12, Bennison-drive, Grassendale.—18, Colquitt-st., Room 10, every Sat. Socials first Sat. in month, 8.
- ***Liverpool (Branch).**—P. OAKES, 21, Keith-av., Walton.—Walton College, 2, Stuart-rd., Thur., 7.
- London (Central).**—P. J. CAMERON, 31, Cheyne-row, Chelsea, S.W.—St. Bride's Inst., Ludgate-cir., Fri., 7.0.
- Battersea, S.W.**—Mrs. L. A. EVANS, 8, Bolan-st.—Board Room, Latchmere Baths, Wed., 8.
- Bedford Park, W.**—H. MEULEN, 19, Boscombe-rd., Shepherd's Bush.—"Studio," 27, Flanders-rd., Bedford Park, Mon. 7.30.
- Brixton, S.W.**—E. W. EAGLE, 21, Kellett-rd.—59 Brixton-hill, Tues., 8.

Charing Cross, W.C.—Mrs TROUNSON, 24, Onslow-avenue Mansions, Richmond-hill, S.W.—B.E.A. Reading Room, Wed., 3.30.
Croydon.—L. L. S. LOUIS, 3, Courtney-rd., Waddon.—Ruskin Ho., Station-rd., W. Croydon, Tues., 8.
East London.—J. GOURLAY, 48, Headstone-rd., Harrow.—Room A, Toynbee Hall, Wed., 8.
Emmanuel (S.E.).—E. A. ALLSOP, 27a, Burnbury-rd., Balham, S.W.—L.C.C. School, 265a, Camberwell-rd., S.E., Mon., 8.30.
Kingston-on-Thames.—F. M. SEXTON, F.B.E.A., Warwick Lodge, Hampton Wick.—Marathon Café, 4, Church-st., 1st and 3rd Tuesdays, 8.30.
Mildmay.—M. C. BUTLER, 18, Leigh-rd., Highbury.—1, Alma-rd., Canonbury, N., Thur., 8.
Postal Esperantists, British League of.—GRAY, Western District, Wimpole-st., W.—B.E.A. Reading-Room, Wed., 10 a.m.
Stepney.—W. T. BURDEN, 13, Belgrave-st., E.—Stepney Meeting Hall, Garden-st.—Wed., 8—10.
Sud Orienta Stelo.—E. K. JAYNE, 22, Kinveachy-gardens, Old Charlton, S.E.
Sutton (Surrey).—L. C. ANDREWS, B.Sc., Cressingham Ho., Carshalton.—“School of Music & Art,” “The Beeches,” Brighton-rd., Sutton, Fri., 8—9.
West Norwood.—A. H. HUGHES, 34, Romola-rd., Herne-hill, S.E.
Wood Green.—ROBERT ROBERTSON, 364, Alexandra Park-rd.—Public Library, Sat., 7.30.
Maidstone.—W. R. EDWARDS, 15, Earl-st.—Dockrill’s Restaurant.
Manchester.—E. T. Doran, 52, High Bank, Gorton.—Onward-bldgs., Deansgate, Thur., 7.30.
Mansfield.—FRANK H. JESSOP, 4, Mount-villas, Chesterfield-rd.
Melbourne (Australia).—A. L. SULLIVAN, “Esp-o Hall,” 152, Elizabeth-st.—Esp-o Hall, Fri., 7.45.—**Komerca Klubo.**—W. J. SMART, 392, Albert-st., East Melbourne.—Esperanto Hall, 152, Elizabeth-st., Mon., 8.
Middlesbrough.—Miss M. L. WARNE, 15, Myrtle-st.—Berlitz School, Thur., 7.
Middleton (Manchester).—CECIL C. GOLDSMID, 2, Wood-st.—Old Hall Chambers, 61, Old Hall-st., Wed., 8 p.m.
Mirfield (Yorks).—W. S. WADDINGTON, Broad Oaks.
Montrose.—Miss I. O. FETTES, 38, High-st.
Natala Verda Stelo.—LEONARD WOOD, 37, Frere-rd., Durban.—Mon.
Northampton.—J. P. HARRISON, Squirrel-lane, Old Duston.—66, Harlestone-rd., Thurs.
Norwich.—Miss A. EGMORE, 2, Cozens-rd.—C.E.Y.M.S. Rooms, Oxford-place (Room 4), Mon., 7.
Nottingham.—G. E. SIPMAN, 18, Corporation Oaks—Corbyn Chambers, Beastmarket Hill, Fri., 8.
Oakworth (Yorks).—A. DENISON, 3, Apsley-ter.
Padiham (Lancs.).—JAS. C. SHARP, 51, Garden-st.—Nelson’s Temperance Hotel, Wed., 7.30.
Partick Y.M.C.A.—J. A. JOHNSTON, 3, Balshagray-av.—Y.M.C.A. Rooms, Peel-st., Fri., 8.30.
Perth.—JAMES A. COWIE, Western-avenue—North U. F. Church Library Room, Tues., 8.

Perth (W. Australia) Nigra Cigno.—Mrs. A. MACDONALD, “Ferntosh,” Suburban-rd., South Perth.—“West Australian” Chambers, Barrack-st., Thur., 7.45.
Plymouth (Tri [Urboj]).—S. H. PHILLIPS-ROGERS, 40, Clarence-st.—No. 5 Room, Bank Chambers, Bank-st., Wed., 7.30.
Portsmouth.—R. W. WRIGHT, 115, Balfour-road, North End.—Clarence Pier Entrance, Tues., 8.
Pretoria (S. Africa).—Mrs. R. SPERO, P.O. Box 99.
Reading.—GEO. PROCTOR, 55, Vastern-rd.—Thur.
Redhill.—S. S. JENNINGS, 26, Linkfield-lane—“Elmside,” 2nd Wed., 8.15 p.m.
Rochdale.—R. HOWARTH, 114, Royds-st.—W.E.A. Chambers, Lord-st., Thur., 8.
Rugby.—W. J. ALBONE, 124, Bath-st.—Moat Hotel, Regent-st., Tues., 7.30.
Scottish League of Catholic Esperantists.—Miss M. H. CORCORAN, 9, Bellevue-st., Edinburgh.—Thur., 8.30.
Sheffield.—Mrs. WALLER, 58, Achter-rd., Millhouses.—Builders’ Exchange, Fri., 8.
Sheffield Y.M.C.A.—W. HAGEN, Glengarth, Handsworth.
Shipley.—Miss M. SCHOFIELD, 7, Hope View.—Co-operative Hall, Westgate, Fri., 7.30.
Slough.—Miss PITT, Upton House
Soham (Cams.).—G. F. FENTON, Soham (Cams.).
Somercotes Alfreton.—HARRY SHAW, Fernleigh Villa, Leabrooks, nr. Alfreton.—Fernleigh Villa, Tues. and Thur., 7.
Southport.—Mrs ROSLING, 10, Chatsworth-rd., Ainsdale.—109, Hogton-st., Mon., 8.
St. Albans.—O. GODMAN, 8, Oswald-rd.—Dear’s Hotel, London-rd., Thur., 8.15.
St. Andrews.—Miss N. REID, 64, Market-st.—Tues., 8.
St. Helens (Lancs.).—F. IBBOTSON, 218, Windleshaw-rd.—Y.M.C.H., North-rd., Wed., 7.30.
Stockport.—F. W. SHAW, 1, Lancaster-av., Didsbury—Wed.
Stockton-on-Tees.—T. R. WILSON, 6, Dovecot-st.—Lit. and Phil. Institute, Mon., 7.30.
Stoke-upon-Trent.—Miss A. VIGGARS, Hope Cottage, Silverdale, Staffs.—Church Inst., Thur., 8.
Swinton (Rotherham).—J. E. JONES, 38, Station-st.
Sydney (Zamenhofa Klubo).—Miss ORR, 184, Pitt-st.—184, Pitt-st., Thur., 8 p.m.
Todmorden.—H. CROWTHER, 8, Oak Mount.—Wild’s Temperance Hotel, 1st and 3rd Wed. in month, 7.30.
Tunbridge Wells.—J. A. GILL, Lower Green-rd., Rusthall.
Wakefield.—P. BROOKS, 27, Church-rd., Altofts, Normanton.—Cathedral Boys’ School, Tues.
Warrington.—Miss D. E. PARSONAGE, 14, Bewsey-rd.—27, Bewsey-st., Wed., 8.
Western Australia Esp. Socy.—Miss M. WATSON, Stott & Co.’s College, St. George’s-terrace, Perth.
Wigan.—F. BURGESS, 28, Charles-st.—Marsden’s Café, 31, Market-st., Fri., 7.30.
Wisbech.—Miss E MILLER, Wistaria Ho.—The Institute, Tues., 8.
Withernsea.—A. E. B. SUDDABY, 39, Arthur-st.—Oriental Café, Queen-st., Wed., 8.

DEAR.....

You have no doubt heard of the International Language—Esperanto, and would perhaps like to become acquainted with the objects of the Movement.

This paper contains a great deal of general information upon the subject, and I am sure you will be much interested in reading it.

As our language is based upon the principal European languages, you will be able to understand much of the Esperanto portion, but if you will apply to the British Esperanto Association (Inc.), 133—136, High Holborn, London, for a “Key” (price ½d.) you will be able to read the whole of the paper.

Yours very sincerely,

.....

Any of the following books may be had by applying to the Sec., BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION, Museum Station Buildings, 133-136, High Holborn, W.C., and it should be noted that ALL profits arising from the sale of same are WHOLLY devoted to the propaganda of Esperanto.

New books are marked with an asterisk, books specially recommended are in black type.

N.B.—Deposit accounts can be opened with the Secretary. Minimum deposit, 10s. Group leaders and others will find this a great convenience. Stamps should not be sent for amounts over 1s. Cheques, Money and Postal Orders to be crossed "London and South-Western Bank." American drafts not accepted unless 25 cents are added for cost of collection. *Ĉekbankaj transpagiloj akceptataj.* The offices are open from 9.30 a.m. to 6 p.m.; on Saturdays from 9.30 a.m. to 1 p.m. Telegraphic address: "Esperanto, Westcent, London."

Telephone: 2326 Gerrard.

INSTRUCTION BOOKS.

IN ENGLISH.

	Prices, post free.	
	s.	d.
Commentary, Grammar and, on the International Language Esperanto, by Major-General GEORGE COX, B.A. (Third Revised Edition)	2	6
Complete Grammar of Esperanto, I. KELLERMAN, A.M., Ph.D.	3	10
Ekzercaro , Dr. Zamenhof's, with key, J. RHODES Esperanto Teacher, The new and enlarged edition, by HELEN FRYER	1	0
Esperanto for All (Propaganda and General)	0	7½
Esperanto for Young Beginners ... (1s. per doz.)	0	1½
Esperanto for the English, by A. FRANKS and G. W. BULLEN. Cloth, 1s. 2d.; limp cloth, 10½d.; paper,	0	7
Esp.-English Grammar in Braille, A. J. ADAMS	0	11
Esperanto for the Million...per doz., 1s. 3d.; each	0	1½
Esperanto Manual, M. L. JONES. Second edition	1	1½
Esperanto in 50 Lessons, by EDMOND PRIVAT	1	8
Esperanto Self-Taught, WM. MANN (cloth, 1s. 8d.)	1	2
Esperanto Home-Student, JAMES ROBBIE	0	1½
Esperanto Shorthand (Pitman), A. W. LYNDRIDGE	1	1
Espersteno (Internat. Stenog.), J. CATTON	1	1
First Reader in Esperanto, A, by E. A. LAWRENCE	0	7
Graduated Exercises, with Key, by A. MOTTEAU	0	7
Pictorial Esperanto Course, CART-MANN	1	2
Primer of Esperanto... (1s. 8½d. per doz.)	0	2½
Student's Text-book, by Dr. O'CONNOR, M.A.	1	1

IN ESPERANTO.

Fundamento de Esperanto , 5-lingva, de D-ro. ZAMENHOF ... cloth, 3s.; paper	2	0
Karlo (facila legolibro), ED. PRIVAT (B.E.A. eld.)	0	6½
Komercaj Leteroj, de LAMBERT	0	6
Komerca Sekretario, La, de J. ROS SUDRIÁ	0	6
Kursa Lernolibro, EDMOND PRIVAT	0	6½
Kurso Tutmonda de Esperanto, de E. GASSE	0	9
Legolibro por lernantoj . D-ro A. FIŠER (dua eld.)	0	9
Lingvaj Respondoj , de D-ro. ZAMENHOF	0	9
" (Nova Serio)	0	9
Sintakso Esperanta, de P. FRUICIER	1	6
Stenografio Internacia Aoro, de R. SPROUTE	0	6
Strukturo de la Vortaro Esperanta , by L. DE BEAUFONT (French and Esperanto)	0	4
Tutmonda Lernolibro (Gouin), de MARÉCHAL	1	0

Textbooks in other languages can be obtained to order.

DICTIONARIES AND PHRASE-BOOKS.

Aferistoj, Turistoj, k.c., Poŝlibro Internacia por, by G. NORMAN (bound)	2	0
Anatomia Vortaro (kvarlingva)	1	6
Conversation Manual, O'CONNOR (cloth, 1s. id.)	0	7
Deutsch-Esperanto, Wörterbuch, ZAMENHOF	2	2
Deutsch-Esperanto Wörterbuch, P. CHRISTALLER (bind., 5s. 2d.)	4	3
Dictionnaire complet Français - Esperanto, GROSJEAN-MAUPIN	6	0
Enciklopedia Vortareto Scienca (Esperanta kaj Franca), C. VERAX	6	0
English-Esperanto Dictionary, J. RHODES	5	4
English-Esperanto, by O'CONNOR and HAYES	1	8
Esperanto-English Dictionary , MILLIDGE. cloth	5	3
Esperanto-English, by A. MOTTEAU	1	8
Supplements to above ... Esp. 1½d. and Eng.	0	4
Esperanto-Deutsch Wörterbuch (bound, 2s. 8d.)	2	2
Esp.-Franç., Dict. E. GROSJEAN-MAUPIN	1	0
Esp.-Français, Dict. de P.E.S., 2s. 6d., bound...	3	0
Français-Esperanto, Vocabulaire, by TH. CART	2	6
Franc.-Esp. Dictionnaire, P.E.S. (cloth)...	4	6
Frazaro, de HENRI DE COPPET	1	0
Frazaro, Deut.-Esp., VELTEN (cloth, 2s. 6d.)	2	0

Prices,
post free.
s. d.

Prices,
post free.
s. d.

Frazaro, Praktika, laŭ A. Matthias, J. BOREL ...	0	3½
Frazlibro, Popola, R. DESHAYS ...	0	6½
Frazlibro de l' Turisto (nova eldono) ...	0	6½
Konkordanco de Ekzercaro , A. E. WACKRILL ...	1	0
" de Sentencoj , de ŬOAGO ...	0	10
Marista Terminaro, Provo de, ROLLET DE L'ISLE	1	6
Matematika Terminaro, by RAOUL BRICARD	0	9
Muzika Terminaro, kompilita de F. DE MÉNIL...	0	7
Naŭlingva Leksikono de Esp., L. BASTIEN	3	0
Novaj Vortoj, Du Mil, P. BOULET	1	6
Oficialaj Radikoj (BOIRAC) ...	0	6
Plena Klasika Libro de Esperanto , Luksa eldono kun ingo, 1s. 3d.	1	0
Plena Vortaro Esperanto-Esperanta kaj Esp.-Franca, EMILE BOIRAC. Tri volumoj	9	6
Rimoj, Vortaro de Esperantaj, de J. RHODES	0	7
Technique, Vocab. (Français-Esp.), de CH. VERAX	2	6
Universala Vortaro , de D-ro. ZAMENHOF	1	0
" " Oficiala Aldono al ...	0	6
Vortaro de Esperanto (en Esperanto), KABE	4	0
Zamenhofaj Vortoj , netroveblaj en U.V. (L.K. Eldono), redaktita de A. E. WACKRILL	1	1

Other dictionaries can be obtained to order.

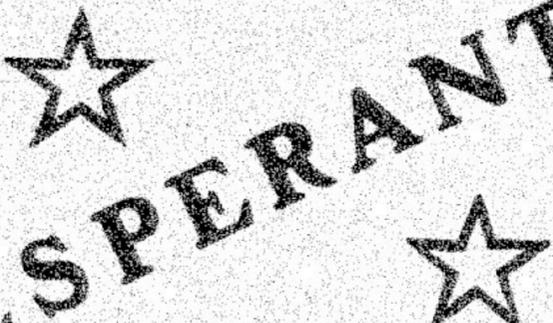
LITERATURE.

(See also Drama).

Akvo Dormanta (Meksikana vivado), L. BIART...	0	7
Ali Baba kaj la 40 Rabistoj, Major-Gen. G. Cox	0	4½
Aladin; aŭ, La Mirinda Lampo	0	7
Aventuroj de la Kalifo Harun Alraŝid	0	4½
Alicio en Mirlando (Carroll), trad. E. L. KEARNEY, M.A. (bind., 2s. 3d.)	1	2½
Al mia Fratineto (Letero pri la seksvivo) (F. Ortt), trad. A. MULLER	0	9
Amoro kaj Psiĥe (Apulejus), trad. E. Pfeffer	0	7
Anekdotaro, Tutmonda, I. (Anglujo), E. ĈEFEĈ	0	3
Anjo (I. Turgenev), trad. D-ro. A. FIŠER	0	7
Antaŭen kun kredo (Pola Esp-isto jarlibro)	2	3
Aŭtunaj Floroj (10 poemoj de D-ro Schulhof)	0	7
Ave Patria ... (Reymont), D-ro. LEONO ZAMENHOF	0	7
Batalo de l' Vivo, La (Dickens), trad. D-ro. ZAMENHOF (bind., 2s. 2d.)	1	1½
Berna Oberlando, Tra, ilustrita, T. HOPF	0	7
Besta Vivo, Bildoj el (K. Ewald)	0	11
Biblio, El la , elektitaj ĉapitroj, ZAMENHOF	0	3½
Bibliografio Esperanta (G. Davidov)	2	2
Blinda Rozo (Hendrik Conscience)	1	1
Blonda Ekberto, La (Tieck), D-ro W. FISCHER	0	6
Bona Sinjorino (E. Orzeszko), trad. KABE	0	3½
Bontemplanoj, La, M. GAUTROT	0	4½
Brazilio (E. Backheuser)	1	6
British Esperantist , Vol. III., 2s. 6d.; IV., V., VI., VII., VIII. ...	4	0
British Esperantist , Covers for Binding Vol. VIII.	0	10
Bukedo, de Prof. C. LAMBERT	2	0
Bulgaraj Rakontoj. D. ATANASOV	0	3½
Ĉe la piedoj de la Majstro (Alcyone), trad. W. W. MANN. Luksa eldono	2	1
Dankon (T. Combe), trad. E. RAMO	0	7
Deveno kaj Historio de Esperanto	0	7
Devjatnin, V. N., Plena Verkaro , Libro I., 2s.; Libro II., 2s. 6d.; Libro III., 1s. 6d.; Lib. IV.	1	9
Diservo de la Angluja Eklezio	0	7
Diversaĵoj (stories translated by various writers)	1	6
Dogmaro pri la Vivo (Swedenborg) ... cloth	0	7½
D-ro. Jekyll kaj S-ro. Hyde (Stevenson), MORRISON kaj MANN	1	1½
Don Kihoto en Barcelono, F. PUJULA Y VALLÈS	0	3½

	Prices, post free.			Prices, post free.	
	s.	d.		s.	d.
Du Noveloj (M. Jókai), trad. J. DE LUXENBACHER	1	3	Katerino (Ševčenko), trad. V. N. DEVJATNIN	0	3½
Du Paroladoj , de EDMOND PRIVAT	0	4	Kaŭkaza Kaptito (Tolstoj), ŠARAPOVA	0	3½
Du Rakontoj, verkitaj de D. DE ROTHAN	1	1	Kaŭzo de la Senlaboreco, La, de H. C. MEES	1	4
Du Rakontoj de A. Cehov, trad. B. KOTZIN	0	4	Kimra Karaktero, La. R. P. GRIFFITHS	0	2½
Du Rakontoj (Alfred de Vigny), trad. SAM MEYER	0	3½	Kio Okazis Foje en Sidono, GRABOWSKI	0	7
Dürer, Albrecht. Reproduktaĵoj (53) kun teksto en Esperanto (tole bindita, 5s. 5d.)	4	4	Kio povas okazi se oni donacas surprize, de E. ĈEFEĈ (kun 16 ilustraĵoj), dua eldono	0	7
Eĉ en doloro ni estu ĝojaj	1	0	Kion Patrino povas Suferi (H. Conscience), trad. F. SCHOOF	0	6½
Ekonomio Socia (Marchlewski), trad. E. PFEFFER	0	4	Kondukanto kaj Antologio , de A. GRABOWSKI	2	0
Elektitaj Fabeloj (Grimm), trad. KABE	1	8	Konfeso (M. Pogaĝic), trad. A. JOZIČIĆ	1	3
Elektitaj Fabeloj (La Fontaine), G. VAILLANT	0	9	Kongreso, La Tria , multilustrita	1	6
Eliro (Exodus), trad. L. L. ZAMENHOF	2	0	Konfeso (L. N. Tolstoj), trad. M. S. TENNER	1	4
Eneido (Virgilio), trad. Dr. VALLIENNE	3	0	Kredo kaj Scio (D-ro Gruner)	0	8
En Fumejo de l' Opio (Reymont), KABE	0	7	Kroataj Poeziaĵoj, trad. MAVRO ŠPICER	1	7
En Harmonio kun la Eterneco (R. W. Trine), trad. F. SKEEL-GIÖRLING. Tole-bindita	1	8	Kulturceladoj de la Nuntempo (Prof. Dr. Forel)	0	10½
En la Lando de la Blanka Monto. D-ro NOËL	1	0	*Kvin Noveloj germanaj, trad. L. E. MEIER (cloth)	2	2
En la Montoj (A. E. STYLER)	0	7	Laborista Klaso kaj Socialismo (Cachin)	0	3½
En Malliberejo (E. Ĉirikov), KABE	0	3½	La Lasta (W. Reymont), KABE	0	3½
En Rusujo per Esperanto, A. RIVIER	1	5	Laŭroj (Premiitaj Verkoj de <i>La Revuo</i>)	2	0
En Svislando. Bele ilustrita. E. RAMO	3	2	Legendoj (A. Niemojewski), trad. Br. KUHL	2	2
Esperanto, Pri (Kontraŭ la reformuloj), AYMONIER	0	9	Legolibreto, J. BOREL	0	3½
*Esperanto Kripligita, B. KOTZIN	1	2	Levidoj (Leviticus), trad. L. L. ZAMENHOF	2	0
Esperantaj Prozaĵoj	2	6	Libroj de Kantoj (H. Heine)	0	3½
Esperanta Literaturo, Pri la. EDMOND PRIVAT	0	9	Litadmonoj de S-ino Kodol (D. Jerrold), J. ROBBIE, Du serioj	0	1½
Estetiko en Medicino. Dr. H SWIECICKI	0	8	Londonaj Interesaĵoj, kun kvar kartoj	1	2
Estu Homo! (C. Wagner), trad. SAM MEYER	1	3	*Lupo, hundoj kaj homoj (A. Dygasinski), trad. Br. KUHL (cloth)	1	1
Evangelio Sankta Mateo, MIELCK kaj STEPHEN	0	7	Maja Nokto (Gogol), trad. A. FRENKEL	0	7
Evangelio de S. Johano, La, ilustr.	0	1½	Malnovaj Paĝoj el "L.I." (Unua serio)	1	4
Evangelioj, La Kvar (En unu rakonto), P-ro. R. LAISNEY	1	6	Manon Lescaut (Prevost), trad. D-ro. VALLIENNE	2	6
Fabiola (Kardinalo Wiseman), trad. E. RAMO	3	6	Marĉfloro, hungara novelo de F. HERCZEG	1	1
Fabeloj al Helenjo , trad. D-ro. N. KABANOV	0	3½	Marta (E. Orzeszko), trad. D-ro. ZAMENHOF	3	6
Fabeloj de Andersen, I., SKEEL-GIÖRLING	0	3½	Mia Poŝhorloĝo (M. Konopnicka), trad. KABE	0	6
Fantomoj en Lublo (el la hungara lingvo)	1	1	Mirinda Amo, orig. romano de H. A. LUYKEN	2	9
Fantomoj (I. Turgenev), trad. D-ro A. FIŠER	0	3½	Ni Sekvu Lin (H. Sienkiewicz), trad. BR. KUHL	0	10½
Faraono, La (B. Prus), KABE, 3 vols.	2	0	Nord-Germanaj Rakontoj (H. Bandlow)	0	3½
Fatala Suldo, trad. E. FERTER-CENSE	3	6	Nova Antologio (poemoj), A. GRABOWSKI	0	7
Formortinta Delsuno (Vermandere), O. VON SCHOOR	0	9	Nova Testamento , according to binding, 1s. 9d. to	6	3
Fundamenta Krestomatio , a collection of prose and poetry, edited by Dr. ZAMENHOF, the standard guide for Esperanto style, 7th edition, in paper cover (cloth, 4s. 6d.)	3	6	Novaj Versaĵoj (Lermontov)	0	3½
Krestomatia Konkordanco (I. Participoj), O'CONNOR kaj HAYES	0	3½	Noveletoj el la Nigra Arbaro, H. CHRISTALLER	0	3½
Fundo de l' Mizeroj, La (V. Sieroŝevski), KABE	0	9	Ondine (F. de la Motte Fouqué), trad. K. MYSLIK	1	1
Genezo (Genesis), trad. L. L. ZAMENHOF	2	0	Ondoj (Esperanto and English), A. E. STYLER	0	6½
Gentoj kaj Lingvo Internacia (Zamenhof)	0	3½	Ora Ŝaflano, La Serĉado de la, O'CONNOR kaj HAYES (kun angla traduko, 9d.)	0	7
Germana Kantrezoro, Muziko kaj teksto	2	3	*Pafo, La (Puŝkin), trad. D-ro A. FIŠER	0	3½
Gil Blas (Elektitaj ĉapitroj), trad. Busquet	1	3	Paĝoj el la Flandra Literaturo	1	7
Gulliver en Liljputlando, trad. M. INMAN	1	1½	Parnaso de Popoloj, El (30-lingva popol- kantaro), trad. A. GRABOWSKI	2	3
Gvidlibro de Gibraltaro, CHARLES J. EDWARDS	0	7	Patrino, La (Ernst Zahn), trad. J. ŠMID	0	3½
Hermano kaj Doroteo (Goethe), trad. B. KÜSTER	1	1	Patrinaj, La (A. Aharonjan), D-ro A. FIŠER	0	3½
Himnaro, kompilita de M. C. BUTLER, L.R.A.M. (cloth, 1s. 2d.)	0	7	Patroj kaj Filoj (Turgenev), trad. KABE	2	6
Historieto de Esperanto, FIŠER	0	7	Paŭlo Debenham , H. A. LUYKEN (cloth, 3s. 3d.)	2	2
Historio de Esperanto , ED. PRIVAT	1	1	Pax (Zulawsky), trad. W. GRABOWSKI	0	5
" " A. ZAKREWSKI	2	0	Pekoj de l'Infaneco (Prus), trad. A. GRABOWSKI	0	10
Homaranismo. Dr. L. L. ZAMENHOF	0	9	Poeziaĵoj de Schiller, trad. KOL-O SWACH	0	7
Horacio (Macaulay's Horatius). C. BICKNELL	0	9	Pola Antologio , de KABE	2	0
Humoraĵo, Libro de l' (P. de Lengjel)	2	6	Portreto (Gogol), trad. D-ro. A. FISCHER	1	3
Hungaraj Rakontoj (P. Herczeg)	0	3½	Praktiko de la Apudesto de Dio, La (Fr. Laŭrenco), LUYKEN (tole bindita, 7d.)	0	4
Indo-Eŭropaj Lingvoj kaj Esperanto, TH. CART	0	2	Predikanto, La (Ecclesiastes) D-ro. ZAMENHOF	0	9
Instituto Milner, La, trad. Lyon'a Grupo	0	3½	Princo Serebrjanij (A. Tolstoj), trad. M. SID- LOVSKAJA, 285 paĝoj	2	9
Inter Blinduloj (Dr. JAVAL)	2	0	Progresado de la Pilgrimanto, J. RHODES	1	7
Internacia Krestomatieto (Kun 6-lingva vor- taro), A. AJSPURIT	0	4½	Prop. piedvojaĝo al Oka Kongreso, DEVJATNIN	1	7
Internacia Krestomatio (Kabe)	1	4	Proverbaro Esperanta , L. L. ZAMENHOF	1	9
Interrompita Kanto, La (E. Orzeszko), KABE	0	9	Psalmaro, La , trad. D-ro. ZAMENHOF	2	6
Japanaj Rakontoj, CIF TOŠIO	0	7	Puntistino, La, trad. CÉCILE ROYER	0	3
Kantoj de Salomono, La , trad. J. H. FRED	0	5	Rakontoj al mia Belulino (J. Bach-Sisley)	2	2
Kanto de Triumfanta Amo (Turgenev), D-ro A. FIŠER	0	7½	Reĝo de la Montoj, La (About), trad. GASTON MOCH, ilustraĵoj de Gustave Doré	3	6
Karakteroj (Luiscius), trad. T. L. BRUJN	0	6	Reĝo de la Ora Rivero (Ruskin), KELLERMAN	0	3½
Karavano, La (Hauff), J. W. EGGLETON	1	1	Rikke-tikke-tak (Conscience), trad. M. POSENAER	2	2
Karmen (P. Mérimée), trad. SAM MEYER	1	1	Sableroj, MARIE HANKEL, broŝ., 7½d.; bindita	1	0
			Senlaca Sinofero, La (Roksano), orig.	0	6½
			Sentencoj de Salomono La (Proverbs), D-ro. L. L. ZAMENHOF	1	6

	Prices, post free.			Prices, post free.	
	s.	d.		s.	d.
Sep Rakontoj , de IVAN MALFELIČULO	1	1	Rablistoj, La (Schiller), trad. D-ro ZAMENHOF ...	2	0
Spirita Juvelaro (Katolika Preĝolibro), bindita...	1	10	Reaperantoj (H. Ibsen), trad. O. BÜNEMANN ...	0	3½
Sub la Neĝo , de J. J. Porchat, trad. J. BOREL ...	1	2	Revizoro, La (N. V. Gogol), trad. D-ro ZAMENHOF	1	6
Sufero (Carmen Sylva) en 7 lingvoj kaj Esp. ...	0	10	Rikoltado de la Pecoĵ, La (Sturgis), (unuakta		
Superforta Ambicio (orig.), A. A. SAHAROV ...	0	6½	komedio), C. BICKNELL	0	4½
Ŝakludo, Artisto en (Hispan. kaj Esp.), J. PALUZIÉ	2	0	Rompantoj, La , 5 monologoj, de F. PUJULA	1	0
Ŝakproblemoj (60). J. PALUZIÉ	3	2	Sinjoro Herkules (burleskaĵo), ARNTZ kaj BUTIN	0	3½
Ŝi, la Tria (H. Sienkiewicz): trad. A. GRABOWSKI	1	2	Ŝi Kliniĝas por Venki (Goldsmith), A. MOTTEAU	1	2
Tatterley (Tom Gallon), trad. A. WILSON			Solo de Fluto (P. Bilhaud) trad. F. DORÉ ...	0	7
(bindita 2s. 3d.)	1	9	Ventego, La ("Tempest"), trad. A. MOTTEAU ...	2	2
Teozofio, kelkaj vortoj pri, DIOU-THOUILLON ...	0	4	SCIENTIFIC.		
Tolstoj, Rakontoj de , 9 numeroj. La kolekto	1	9	Analitika Geometrio Absoluta, D-ro C. VÖRÖS	8	6
Tra Belglando, Nederlando kaj Anglujo, RIENZI	0	6½	Bakterioj, Kvin Prelegoj pri (Prof. Odo Bujwid)	1	1
Tra l' Silento (beautifully printed and bound),			Elementoj de la Geometrio Absoluta, D-ro. C.		
EDMOND PRIVAT. Vellum, 1s. 6d. Leather	2	0	VÖRÖS	4	2
Transmorta Vivo (Fechner), trad. P. KODIK ...	0	10	Fortografa Optiko, Elementa, de KARLO VERKS	1	4
Tri Angloj Alilande (Merchant), orig.	1	0	Higieno kaj Moralo, trad. A. HERREMAN ...	0	10
Tri Mortoj (Tolstoj), M. ŠIDLOVSKAJA	0	4½	Homa Radiado, Pri la, de E. BOIRAC	0	3½
Tutmondaj Fajrokutimoj, de H. W. SOUTHCOMBE	0	3½	Kormalsanoj, La, priskribo populara (Burwinkel),		
Unua Legolibro , Legaĵoj gradigitaj de KABE ...	1	7½	trad. D-ro. KUNSCHERT	1	1
Vendetta (H. de Balzac), M. MERCKENS... ..	1	3	Kurbaj Linioj, pri Unu Speco de, de Prof. A.		
Versaĵoj en Prozo (I. Turgenev), KABE	1	0	DOMBROWSKI	0	7
Versafarado kaj Rimaro , PARISOT kaj CART ...	0	6½	Monadologio (Leibniz), trad. E. BOIRAC ...	0	7
Virineto de Maro, La (Hans Andersen), trad.			Poliglota Vade-Mecum de Internacia Farmacio,		
D-ro. ZAMENHOF. Ilustrita de H. M. Brodie	1	6	C. ROUSSEAU	7	6
Vojaĝo interne de mia ĉambro (X. Le Maistre),			Teorio de Evolucio de Kono, NADINDA KOLOVRAT	0	7
trad. SAM MEYER	0	9	MUSIC AND SONGS.		
Vojo de l' Vivo (La Vorto), L. N. TOLSTOJ ...	0	3½	Birdoj forflugu! Muziko de S-ino GUIVY ...	1	6
DRAMA.					
Advokato Patelin, trad. J. EVROT... ..	0	9	Brilas l' Esper', de C. W. T. REEVE	0	7
Angla Lingvo sen Profesoro (T. Bernard),			Britaj Kantoj, Tekstaro de, AD. SCHAFFER ...	0	3½
unuakta komedio, trad. G. MOCH	1	0	Danco estas Rava, La (valsa dueto), REEVE ...	1	1
Antaŭdiro, La, de C. STEWART, M.A.	0	4½	En Songo (Heine-Zamenhof), L. RIGOIR	0	9
Aspazio, 5-akta tragedio, L. ZAMENHOF	2	6	Esperanta Lando, ROWE-MCBURNEY	0	3½
Avarulo, L' (Molière), trad. SAM MEYER ...	0	9	"Esperanto," de HARRISON HILL (Ang. kaj Esp.)	0	1½
Balŝuoj, La (Gastineau), 1-akta, trad. L. CARLOS	0	7	Esperantaj Kantoj (dua eldono), laŭ konataj arioj,		
Barbiro de Sevilla, 4-akta, SAM MEYER	1	1	de A. B. DEANS, ĉiu libreto (5 kantoj) ...	0	6
Bardell kontraŭ Pickwick, trad. W. MORRISON...	0	7	Esperantista Kantaro (Fries), 53 pecoj ...	0	6½
Benkoj de la Promenejo (monol.), P. CORRET ...	0	2½	Espero, La , horo, de F. de MÉNIL... ..	1	1
Boks kaj Koks. trad. C. STEWART, M.A. ...	0	5½	" por baritono aŭ mez-sop.	0	7
Bombasto Furioza (W. Barnes Rhodes), trad.			" muziko de A. SCHAFFER	0	7
CHARLES STEWART, M.A.	0	7	Funebra Kanto, por orgeno, de C. B. MABON ...	2	1
Consilium Facultatis (unuakta proza komedio),			Gaja Migranto, La, de C. B. MABON	1	7
J. A. Fredro, trad. A. GRABOWSKI	1	0	Himnaro, kolekto da 103 anglaj himnoj, de		
Don Juan (Molière), trad. E. BOIRAC	1	6	M. C. BUTLER	0	7
Dramoj, El la , esp-itaj de D-ro. ZAMENHOF ...	0	3½	Ho, Mia Kor' (D-ro Zamenhof), de JOSÉE GUIVY	1	6
Du Biletoj, komedieto de FLO RIAN	0	5	"Huddersfield" Collection... ..	0	4½
Edziĝo Kontraŭvola (Molière), trad. V. DUFEUTREL	0	7	La Nerenkontito (Fleming Fulcher), muz. de		
Edziĝo Malaranĝita, de V. INGLADA	0	6½	M. F. COATES	1	1
"Elpelu Lin!" unuakta komedio (T. J. Williams),			La Patrolando, A. B. DEANS	0	3
trad. J. HEDLEY INCE	0	6	La Sola Sinjoro (Esp. kaj angle.), de I. MEARS	0	3
En Danĝero, 5-akta (R. Unterman), orig. ...	2	5	Mi Aŭdas Vin (L. Zamenhof), de H. HARRIS ...	1	7½
Geedzigopeto (3-akta komedio), ROKSANO ...	0	7	PROPAGANDA AND MISCELLANEOUS.		
Georgo Dandin (Molière), D-ro. ZAMENHOF ...	1	3	Advantages of Esperanto, by M. L. JONES ...	0	1½
Ginevra (3-akta dramoj), EDMOND PRIVAT ...	1	1	Albumo de Konataj Esperantistoj, de F. SCHUCK	2	7
Halka, 4-akta opero, trad. A. GRABOWSKI ...	1	0	Demandaro pri la Historio, Literaturo kaj Organ-		
Hamlet , trad. D-ro ZAMENHOF, paper, 2s. ; cloth	3	0	izaĵoj de Esperanto, de R. DE LADEVÈZE ...	1	1
Hispanaj Dramoj (J. Benavente), V. INGLADA ...	0	3½	Do you know Esperanto? per 100	5	6
Ifigenio en Taŭrido (Goethe), ZAMENHOF ...	2	0	Esperanto inter la Blindularo (A. J. ADAMS) ...		
Julio Cezaro , trad. D. H. LAMBERT, B.A. ...	1	7	Hour of Esperanto, An, CART-COX	0	6½
Kaatje, de Paulo Spaak (4-akta), trad. D-ro.			How to Form Esperanto Groups, W. M. PAGE...	0	1½
W. VAN DER BIEST	2	6	International Language, by W. J. CLARK, M.A.	1	3
Kamena Angulo, La (du-akta), trad. GEGO ...	0	9	Keys (Ŝlosiloj), Esperanto (I.P.E.), now ready in		
Kara Panjo (W. Gordon), 1-akta, trad. GEGO ...	0	7½	English, German, French, Italian, Swedish,		
Kial ili estas famaj ??? (monologo), F. DORÉ ...	0	6½	Dano-Norwegian, Hungarian, Portuguese,		
Komedioj, El la , esp-itaj de D-ro. ZAMENHOF ...	0	3½	Bohemian, Russian, and Welsh, per doz.,		
Komedioj, Tri Unuaktaĵ (luditaj en "La Kvara")	0	10	6d. ; per 100	3	0
Makbeto, trad. D. H. LAMBERT, B.A.	2	0	Spanish, 3s. 9d. ; Dutch, Finnish, Polish, per 100	4	0
Malsanulo pro Imago (Molière), W. VELTEN ...	0	6	Passing of Babel , by B. E. Long B.A.	0	7
Mazeppa, tragedio, 5-akta, A. GRABOWSKI ...	2	0	Por kaj Kontraŭ Esperanto , de D-ro. VALLIENNE	0	4
Monologoj, Tri, trad. P. BOULET	0	3½	Postcards, Propaganda (I.P.E.) per 100	1	8
Nesia Hejmo, La (Benavente), 3-akta, V. INGLADA	1	0	Ditto, B.E.A. Propaganda, per 100	0	8
Nevo kiel Onklo, La (Schiller), C. STEWART, M.A.	1	0	Ditto, Raphael Tuck Colrd. Ser. 9964, packet	0	7
Patreco, 4-akta socia dramoj (M. Wolf)	1	3	Red Cross, Esp. Guide, Lieut. BAYOL	0	1½
Perfekta Kuiristino, 1-akta (Hentsch), RAMO ...	0	6	Salutpoŝtkartoj de B.E.A. per doz.	0	7
Por Kvietaj Personoj (1-akta komedieto) ...	0	6½	Solve de la Problemo de Lingvo Internacia		
Protesilas kaj Loadamio, LEONO ZAMENHOF ...	1	0½	("Esenco kaj Estonteco" el <i>Krestomatia</i>),		
			with English translation by A. E. WACKRILL	0	7

MATURA, MALNOVA, BONGUSTA
VISKIO

ESPERANTO
LA BONSTATIGILO
 * * * * *

Prezo:
Sm. 25.500.
 Po Dekdu Boteloj.

Speciala Rabato de 2.5 Sm. sur ĉiu kesto, sed nur AL LA ESPERANTISTOJ.
 UNUOPE po Sm. 2.5 ĉiu botelo.
 Mono kun Mendo. A frankite.
 Ĉia profito el la Marko "Esperanto" estas elspozata ĈE LA ESPERANTISTOJ.
 KORESPONDU ESPERANTE PREFERE.
BUCHANAN, SCOTT & CO.,
 Garthland Street, GLASGOW.

S-ro. A. E. LEE, 7, Bolan-street, Battersea, London, S.W., SERĈAS POSTENON. Multajn jarojn estis fak-kontrolisto, kaj en la lasta tempo subintendantato ĉe granda oleo kaj farbo-fabriko en Londono. Havas vastan sperton pri komercaj aferoj, kaj negrandan teknikan informon.—Altgradaj rekomendoj.

"LA ONDO DE ESPERANTO"
 MONATA ILUSTRATA REVUO
 (fondita en la jaro 1909).
Ciu abonanto de la j. 1914.
 krom 12 n-roj de l' gazeto,—ricevos donace belan Esper. libron:
Esperanta Poŝkalendaro por la jaro 1915.
 "La Ondo" aperas akurate la 1-an daton, novstilo. Ĉiu n-ro havas 16—24 paĝ. Formato 17x26. Bela kovrilo.
 Literaturaj konkursoj kun premioj. Portretoj de konataj Esperantistoj.
 Diversaj ilustraĵoj. Beletnistiko originala kaj tradukita. Plena kroniko.
 Bibliografio. Nia lanterno. Amuza fako (kun premioj). Anekdotaro.
 Korespondo tutmonda. (Poŝtk. ilustr.)
Anonco en "Koresp. Fako"—3 respondkuponoj
 La abonpagon (2 rubl.=2,120 sm.) oni sendu al librejo "Esperanto"
 (Moskvo, Lubjanskij proezd, 3, Ruslando) aŭ al aliaj Esper. librejoj—
 poŝtmandate, respondkuponc, papermone, per bankĉekoj aŭ per transpag.
 de Esp. ĉekbanko.

Second Hand BOOKS
 AT HALF PRICES.
NEW BOOKS AT 25 PER CENT. DISCOUNT.
 Books on Esperanto, Educational, Scientific, Technical, Law, Medical,
 and ALL other subjects supplied. Sent on approval. State Wants.
 Books Bought. Best Prices Given. Catalogue Free.
W. & G. FOYLE, 121-123, CHARING CROSS ROAD, LONDON, W.C.

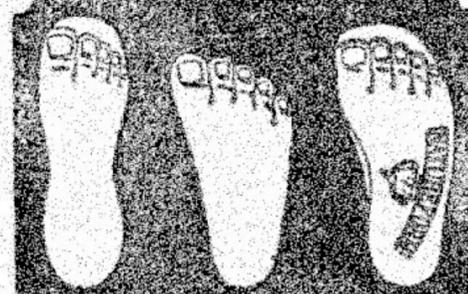
Se vi volas akiri hejmon, produkteman terpecon, kaj sendependecon, per malgrandaj monrimedoj, skribu al
"KALIFORNIA ESPERANTISTA KOMUNUMO"
 (K.E.K.),
 620, Ivy-avenue, "B.", San Francisco, U.S.A.

SIGELMARKOJN.
 Esperantaj kolektas, interŝanĝas, aĉetas kaj sendas siajn proprajn eldonojn (100 diversajn 60 sd.).
G. DAVIDOV, Saratov (Rusujo).
 Poŝtkesto N 12. Petas specimenojn.

"ESPERANTO." Electric Lamps from 2s. 3d. each.
 Gas Mantles (Post Free) from 2s. 9d. per doz.
Reg. Trade Mark.
 FLASH LAMPS from 6d. M.F. BULBS from 3d.
 SCOUT CASES from 1/8d. REFILLS from 4d.
EVERYTHING ELECTRICAL. LOWEST PRICES.
 CATALOGUES FREE. AGENTS WANTED.
TAMESO Co., ELECTRICAL CONTRACTORS,
 48, LONDON RD., KINGSTON-ON-THAMES.
 PHONE 147; KINGSTON.

Are you Learning Esperanto?
 Are you Teaching Esperanto?
 IN EITHER CASE, BUY
THE ESPERANTO MONTHLY.
 16 pp. monthly, 1 penny. Post free for a year, 1s. 6d.
 Edited by **WILLIAM W. MANN.**
 A mine of help to the learner, and of suggestion and material for the teacher. *Some Features:* Special Course for Young People, by Uncle Bill; Esperanto-Conversations; Learners' Corner; Short Stories; Memory Hints for Students; Parallel Translations, etc., etc.

LA VOĈO DE L' POPOLO.
 ĈIUSEMajNA HINA KAJ ESPERANTA GAZETO, PRI ĈIO, KIO KONDUKAS SOCIAK REVOLUCION KAJ PROGRESIGAS UNIVERSALAN UNUIGON.
 Jarabono por eksterlando: sm. 2.50 unu numero: sd. 5 (per poŝtmandato aŭ respondkuponc). Deziras interŝanĝadi numerojn kun ĉiuj esperantaj gazetoj kaj alilingvaj anarhistaj aŭ socialistaj gazetoj.
 Adreso: Sifo, 8 Chün-Sin Tung Str., Sai-Kwan, Canton (Ĥinujo).

Botoj, ŝuoj, sandaloj, Pantofloj, Kaŭĉukaj ŝuoj, ŝtrumpoj. Ĉiuj ekskluzive laŭ la tipo 'Naturformo.'
HOLDEN FRATOJ,
 Katalogoj Senpage.
3, Harewood Place, Oxford Street, London, W.

KAKAOJ KAJ ĈOKOLADOJ

"JAM GAJNIS PLI DA PREMIOJ OL ĈIUJ ALIAJ."

300 GRANDS PRIX, ORAJN MEDALOJN, k.l.p.

Fabrikistoj, laŭ speciala sigelita patentoj de privilegio, al L. L. M. la Reĝo, S. M. M. la Reĝino, S. P. M. la Reĝino Alexandra, kaj al la Popolo jam de preskaŭ 200 jaroj.

Just ready! The last word!

ESPERANTO SHORTHAND

(Adaptation of Pitman's Shorthand).

By A. W. LYNDRIDGE 1s. post free.

Every word termination clearly indicated by the outline.
Shorthand Test Exercises, 7d. Illustrating every rule in the Phonographic Manual. The "Esperanto" Fountain Pen, 5s. 6d. Tri Angioj, Alliante, 1s. 1d. Esperanto Manual, 1s. 1d.

A. W. LYNDRIDGE, 6, West Cliff Avenue, Southend-on-Sea.

DUA ELDONO

Esperanto-English Dictionary

(Vortaro Esperanto-Angla).

VERKITA DE

EDWARD A. MILLIDGE.

496-paĝa volumo, forlike tole-bindita.

Prezo 5s.; a frankite 5s. 3d.

Ĉe Brita Esperantista Asocio, 135-6, High Holborn, London, W.C.

Xa. UNIVERSALA KONGRESO DE ESPERANTO EN PARIS, 1914.

LA MOVADO

(L'Esperantiste Français).

Oficiala Organo de la Societo Franca por la Propagando de Esperanto. Publikigas informojn pri la organizado de la Xa. Kongreso, la pariza vivado kaj aliaj plej interesaj aferoj.

Aperinte, en la daŭro de kvin jaroj, laŭvice sur 4, 8, 12, 16, 20 kaj nun 24 paĝoj (granda formato: 25 x 33cm.) kun ilustraĵoj, LA MOVADO estas la plej granda el ĉiuj esperantistaj gazetoj, laŭ la vidpunkto materiala, kaj unu el la ĉefaj plej interesaj laŭ la vidpunkto morala.

Ĉiuj gesamideoj, precipe la estontaj gekongresanoj, devas do legi ĝin.

Jara abono: Francujo: fr. 2.50. Allando: fr. 3.25 (Sm. 1, 300).

Sendo de la lasta numero kontraŭ unu internacia respondkuponon. 61, Boulevard St. Marcel, Paris, 13e.

La Nova Testamento.

THE NEW TESTAMENT IN ESPERANTO.

Published by the British and Foreign Bible Society and the National Bible Society of Scotland.

PRICES.

White Paper Edition.		d.
1. Art Cloth, Gilt Edges	1	6
2. French Morocco, Limp, Round Corners, Gilt Edges	2	0
3. Persian Yapp, Leather Lined, Round Corners, Gilt Edges	4	6
Oxford India Paper Edition.		d.
4. French Morocco, Limp, Round Corners, Gilt Edges	3	0
5. Persian Yapp, Leather Lined, Round Corners, Gilt Edges	6	0

POSTAGE 3d. EXTRA.

The "ESPERANTO" FOUNTAIN PEN

NIBS 14-CARAT SOLID GOLD. FINE, MEDIUM AND BROAD POINTS.

"Tute bonega la ilo estas, kaj ĝi plene kontentigas min."—A.T., LA ROCHELLE.

"Mi uzas la 'Esperanto' Fontanplumon ĉiutage kaj satas ĝin pli, ol kiun ajn plumon de duobla prezo."—A.W.L., Southend.

Price 5s. 6d. (Sm. 2.750), securely packed, post free.

THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (Inc.), 133-136, High Holborn, London.

The BRITISH ESPERANTIST.

THE OFFICIAL ORGAN OF THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION.

VOL^o IX. N-RO 107.

NOVEMBRO, 1913.

PREZO 3 PENCOJ.

KOSTO DE ABONO.—*En Granda Britujo*, afrankite: por unu jaro, 3 ŝilingoj; unu numero, 3 pencoj.

Eksterlande, afrankite: por unu jaro, \$0.75, fr.4, M.3; laŭ internacia mono, Sm.1.50.

Abonoj estas akceptataj ĉe la komenciĝo de ĉiu monato, kaj devas esti pagataj per poŝtmandato aŭ Ĉekbanka transpagilo. Sin turni al la Sekretario, 133-136, High Holborn, London, W.C.

REDAKCIO.—Manuskriptojn, k.t.p., oni volu sendi al la Redaktora Komitato, 133-136, High Holborn, London, W.C. Tradukantoj antaŭ ol sendi siajn verkojn volu ĉiam certiĝi, se necese, ĉu la aŭtoro aŭ la originalaj eldonintoj permesas la represigon.

Pri artikoloj la Komitato rezervas al si la rajton korekti la erarojn de stilo, k.t.p. Ordinare oni ne resendas artikolojn neakceptitajn.

ANONCOJ.—Pri anoncoj, sin turni al la Direkcio, THE BRITISH ESPERANTIST, 133-136, High Holborn, W.C.—Privataj anoncoj pri Esperantistaj naskiĝoj kaj edziĝoj estas enpresataj po 2 ŝilingoj por kvar linioj.

ENHAVO.

	Paĝo.
From the Esperanto Watch Tower	201
Chronicle	202
Progreso de Esperanto en Britujo. Resumo por Alilandaj Gazetoj. M. V. REES	207
La Sesa Brita Esperanta Kongreso en Sheffield. Alvoko	208
La Festo de la Mortintoj en Meksiklando. Originalaĵo de E. E. GUERRA, Meksiko	209
La "Banshee." Originalaĵo de D. W. M. JENKINS	210
El Malproksima Lando. Originalaĵo de J. C. VAUGHAN, Celebes	210
"S. O. S." Poemo originala de JOHN TAYLOR	212
Kongreso de Katolikaj Esperantistoj en Romo	212
The Poet Laureate on English Pronunciation. W. M. PAGE	213
Redakcia Korespondado	213
Alvoko al Esperantistaj Pastroj kaj Laikoj de la Eklezio Anglikana	216
At the First Franco-British Travel Congress	217
Libraro kaj Gazetaro	218
B.E.A. — New Members, Examinations, Council Meeting, F.K.I., etc.	220

From the Esperanto Watch Tower.

Esperantists in the Postal Service have now a society of their own — viz., the British League of Postal Esperantists. The objects of the society are: (a) To further in the Postal Service the study and use of the Lingvo Internacia "Esperanto," and (b) to provide for its members opportunities for social intercourse and conversational practice. The entrance fee is 6d., and the annual subscription for London members 2s. 6d. Provincial members, 1s. Rules and particulars can be obtained on application to the Secretary, W.D.O., London.

The 14th International Temperance Congress, held at Milan in September, had the question of an international language again under consideration, and passed an expression of sympathy with the proposal that there should be an Auxiliary International Language for use at Annual Meetings and Congresses. In regard to an application that the Ritual and Constitution be printed also in Esperanto, it was agreed that the time for this has not yet arrived, but it was decided to print Application Forms for Membership and other literature in Esperanto.

Russian Government and Esperanto. — The Ministry of Commerce and Industry at St. Petersburg (corresponding to the British Board of Trade) has recently decided to grant to the

Russian Esperanto Society a subvention of one hundred pounds towards the foundation of a Commercial and Industrial Esperanto Bureau.

The Meteorological Society of Japan, in the official organ in which are published regularly, in Japanese, reports of its activities, is now printing articles in Esperanto, in order that European scientists may have easier access to the contents. A recent number also contained a translation from an Esperanto article on "The Vertical Movements of the Eiffel Tower," which appeared originally in the monthly *Scienca Gazeto* published by Hachette.

Promotion for French Esperantist. — Among the names of officers in the French Army recently promoted to the rank of brigadier-general figures that of a well-known Esperantist, M. le Colonel Matton, Governor *ad interim* of Besançon, and author of a popular Esperanto grammar. *Korajn gratulojn!*

Is Esperanto Making Progress? — The Central Esperanto Bureau, Paris, gives the following statistics: — In 1889 there had been published 29 books in Esperanto; in 1899, 123; in 1910, 1,554; in 1912 (to August 30), 1,837. Enough already to keep most readers going for full five years of Sundays — and the output, both of bookshop and of Press, is increasing daily. — *Laŭ "La Movado."*

CHRONICLE.

Matter for the Chronicle should be sent to the Editor not later than the 15th of the month, for insertion in the following number. Reports may be in English. Matter for "Coming Events" (which should be as concise as possible) may be sent in up till the 20th.

TO FORM NEW GROUPS.

Names and addresses of those *samideanoj* willing to help in the formation of New Groups are inserted under this heading. For previous list see No. 104.

Sydenham, London, S.E.—Mr. Henry W. Newbold, 42, Larkbere-road.

Richmond-on-Thames.—Mr. G. Badham, 80, Mt. Arrarat-road.

Wimbledon.—Mr. Henry Holden, 149, Queen's-road.

Bristol.—Mr. W. F. Westmancote, 142, Chessel-street, Ashton Gate (formerly secretary of Cheltenham Group).

Boy Scouts, Liverpool, N.—Scoutmaster Percy Edwards, 6, Woodland-road, Walton, Liverpool.

Streatham, London, S.W.—Mrs. A. Freke, 4, Mount Ephraim-lane, and Mr. E. A. Allsop, B.E.A. Office.

Watford.—Mr. E. Tracey Archer, 38, Oxhey-avenue.

Dulwich, London, S.E.—Mr. E. A. Millidge, 33, Dovercourt-road, East Dulwich.

COMING EVENTS.

Londona Federacio.—Londonaj Geesperantistoj estas urĝe petataj frate partopreni la 8an Kongreson, Sabaton, la 8an Novembro, ĉe la Higher Grade Schools, Wood Green, N. (Tre facile kaj malmultekoste trafbla el ĉiu parto de Londono).

La ĉiujara kunveno de la Federacio okazos je la 4a precize, kiam gravegaj aferoj estos diskutataj. NEPRE ĈESTU ĜUSTATEMPE! Poste okazos kelkminuta ĉiujara kunveno de U.E.A. por Londono. Je la 6a, Temanĝo, Babilado, Amikiĝado! Je la 7a, Societa Kunveno, Koncerto de Gelertuloj, Dancado ĝis 10.30. Mendu biletojn tuj, de iu grupsekretario aŭ ĉe B.E.A. De ĉiu kvartalo celu Finsbury Park trame, omnibuse, tube aŭ vagonare; de tie unupenca tramvojaĝo al Wood Green.

London.—A public Propaganda Concert, arranged by the London Esperanto Club, will take place at St. Bride's Institute, *Bride-lane, Ludgate Circus, E.C.*, on Friday, November 14, at 8 p.m. All interested are cordially invited to attend. Esperantists are requested to make the meeting known among their friends. *Admission Free.*—Tickets from the hon. sec., P. J. CAMERON, 31, *Cheyne-row, Chelsea, S.W.*

The Esperanto Tourist Agency, conducted by Messrs. Evans and Blaise, concerning the foundation of which we published a notice in a recent number, has just issued preliminary particulars of its first tour, "Christmas in Paris." The caravan will leave London on the night of Wednesday, December 24, and be back again on Sunday evening. The programme includes visits to the principal points of interest in and around Paris, and a welcome and special entertainments by Paris *samideanoj*. The whole tour will cost only three guineas, meals, etc., included. Those who wish to take advantage of this exceptionally interesting opportunity of speaking Esperanto abroad should communicate with the Manager of the Agency, 134, High Holborn, W.C., with the least possible delay, to allow of arrangements with hotel keepers, etc.

N.B.—The excursionists will be under the personal conduct of Mr. Paul Blaise, who lived many years in Paris, and is well acquainted with the most interesting sights and customs of the city and neighbourhood.

Esperantaj Diservoj en Norda Londono.—La venonta Diservo okazos, kiel kutime, en *Harecourt Church, St.*

Paul's-road, Canonbury, Dimanĉon, Novembro gan, je 3.15, kiam parolos S-ro C. W. Forrester, kaj solkantos S-ro G. W. Butler.

Dek tri tiaj Diservoj jam okazis, ĉe kiuj parolis S-ino M. L. Blaise, kaj S-roj. F. Baldwin, G. W. kaj M. C. Butler, C. A. Fairman, Harrison Hill, E. W. Lowes, H. A. Luyken, H. B. Mudie, Lt.-Kol. J. Pollen, R. R. Tredgold, kaj kantis S-ino Mudie, kaj F-inoj G. Cosmetto, Davies, A. Durrant, Rosa Maude, E. Morison, kaj A. Šefer. La meznombra ĉeesto estis 75.5. La necesaj elspezoj superis la enspezojn, sed dank' al la malavara helpo de du tri amikoj, la deficito ne estas tre granda.

Oni esperas la daŭran subtenon de la Esperantistoj, per ĉeesto, kaj per helpproponoj rilate parolontojn, kantistojn, k.t.p.—M.C.B.

"**The Great Illusion.**"—A series of weekly lectures, which may interest many Esperantists, is being delivered by representatives of the Garton Foundation at the Central Y.M.C.A. The course is intended to give briefly but clearly the historical facts underlying Mr. Norman Angell's epoch-making book *The Great Illusion*, and to set forth the elements of the new Science of International Polity which has taken shape around the ideas therein expressed. That the course is an extremely interesting one can be gathered from the titles of the addresses: Man's War with Nature—The Organisation of the Human Army—The Citizen and Society—Interrelation of Economic and Moral Factors—The Elements of Modern Statecraft—World Organisation and the Modern State. The course begins on November 3 at 8 o'clock, tickets for the series costing 2s. 6d.; single lectures, 6d. Apply for syllabus to "*The Garton Foundation, Whitehall Ho., Whitehall, S.W.*"

Burnley.—Nia ĉiujara dancado okazos la 8an de Novembro, en la Mechanics' Institute, *Manchester-road*. Venu grandamase! Koran bonvenon al ĉiuj vizitantoj. Ni esperas vidi multajn *samideanojn* de la apudaj grupoj. Se vi ne ankoraŭ vizitis Burnley, nu, risku ĝin! Nia dancado okazos en la plej granda halo en la urbo, kaj bonega muzikistaro elmontros la belecon kaj graciecon de la Esperanta movado. La biletoj kostas po unu ŝilingo.

La Esperantista Vagahonda Klubo.—A meeting place has been found at the *Marble Arch Café (L. Taddei), Oxford-street*, which will be at the disposal of the club either Mondays or Wednesdays. You are requested to notify the secretary which evening suits you best.

A bazaar in aid of the above club will take place at the *Caxton Hall, Westminster*, on Saturday, November 29. Donations of work or money will be gratefully received by the secretary, Mabel S. Rutter, 10, *Erpingham-road, Putney, S.W.*

Surbiton.—Mr. A. M. Geddes will deliver a lecture on Esperanto and Theosophy at the Surbiton Lodge of the Theosophical Society on Monday, December 1, at 7.45 p.m. The address of the Lodge is *Fife Hall, Fife-road, Kingston-on-Thames*.

GENERAL.

Esperanto in H.M. Navy.—H.M.S. *Impregnable* has now a rival in the study of Esperanto—H.M.S. *London*, at present stationed at Chatham. A warrant-officer, Gunner Robert Banham, *varbita* by an impromptu lecture given by a Chorley *samideano* on Beachy Head at the time of the Eastbourne Congress, has made such progress that he has been able to form on board an enthusiastic Esperanto group of "ses aŭ sep lernantoj," and has also interested his superior officers in the language. Not content with these already considerable achievements for the cause, he has brought our movement to the notice of the Editor of the *Naval Warrant*

Officers' Journal, which circulates throughout the Fleet, who has inserted in his October issue an excellent three-column article on Esperanto, under the suggestive title "Open Sesame." The Editor (to whom in the name of the *Brita samideanaro* hearty thanks) has accompanied the article with a special note, in which he says: "We hope the members of our rank will recognise the beneficence of an universal language, and consider the advantage when on a foreign station or travelling abroad on private business, not forgetting that knowledge is power when exercised with tact; and if a sufficient number are interested in Esperanto a series of lessons could be arranged with very little cost to the would-be learners." Lastly, not satisfied with conquests by sea, Mr. Banham is helping Mr. C. P. Isaac to found a Chatham group on land. *Nian koran bondezivon al nia energia nova rekruto; lia speco eiam plimultiĝadu!*

Westminster.—Dr. Phizicky was present at a meeting in Whitehall Rooms, Whitehall-place, Westminster, at which the chairman, the Hon. Auberon Herbert, gave a report of his personal experiences and investigations into the Albanian question, before an influential audience consisting of members of diplomatic circles, Members of Parliament, etc. Dr. Phizicky, in the course of his speech, found an opportunity to make enthusiastic reference to Esperanto, and his remarks were received with applause.

LONDON.

London, S.E.—Evening classes for the study of Esperanto, under the auspices of the L.C.C., are being held at the *Halstow-road Non-Vocational Institute, Greenwich, S.E.*, on Thursdays, 7.30—9.30 p.m., and at *Bloomfield-road Commercial Institute, Plumstead, S.E.*, on Fridays, 7.20—10.50 p.m. Instructor: Mr. William H. Dennis, D.B.E.A., 108, *Eglinton-road, Plumstead, S.E.*, from whom any information may be obtained. These classes are designed especially to meet the requirements of the serious student, beginner or advanced.

Sutton.—Meetings recommenced September 23, when all officers were re-elected; it was decided to meet on *Thursdays* in future instead of *Tuesdays*; a programme has been arranged for the winter, consisting of lectures on science, languages, history, etc.; debates, games, and translation.

Two officers of the society spent their holiday camping with the Sutton Boy Scouts Association at Dorking, one as "Esperanto Instructor"; classes were held daily—sometimes twice—for about a fortnight; result, about 16 officers and boys are studying the language; as all three officers of the newly formed Scottish troop (9th Suttons) are Esperantists, the language is taught as a compulsory subject, twice weekly to the whole troop. *Dankon al la Dorkingaj Esperantistoj por iliaj vizitoj al la skolta tendaro!*

Wood Green.—La daŭran—eĉ kreskantan—favorecon de la Grupanoj montris granda ĉeestantaro ĉe la ĉiujara kunveno, Sabaton, 20an de Septembro. Tre kontentiga raporto pri vera progreso feliĉigis la amatan Prezidanton, S-ro M. C. Butler, kiu tre gratulis la Grupon pri ĝia kreskado, ĝia antaŭenemeco, ĝia granda kaj bone aranĝita librovendejo. La Grupo decidis havi Vic-Prezidantojn, kaj S-ro H. Luyken ("Paŭlo Debenham") kaj S-ro Ernest Goulding, D.Sc., estis la unue elektitaj. La sola aliigo inter la estraro estis ke S-ro Akerman konsentis kasistiĝi. Korajn dankojn ricevis F-ino M. Durrant, ekskasistino, kiu nur fordonis la oficon, pro opinio ke estas bone iam ŝanĝi oficistojn. Ĝi ankaŭ decidis inviti la 8an konferencon de la Londona Federacio, Sabaton, la 8an de Novembro. *Nepre kunfratiĝu ĉe tiu ĉi tre plezurplena vespero!* Bona programo okazos ĉiun ceteran Sabaton.

Report of the Esperanto Consul for London.—August—September.—The October meeting of the London U.E.A. Delegates took place on Friday, October 3, when the report of Mr. H. A. Epstein was submitted and approved. The following is a *résumé* of the report. On account of his absence at the Berne Congress, the month of August was rather quiet, but he was very busy during September obtaining advertisements, etc., for the U.E.A. Yearbook.

He reported that up to the end of August there were 250 members of the U.E.A. in London. He quoted from his report of November, 1912, in which he had said that he hoped there would be 200 members for 1913. This number had been exceeded by 50, which was very surprising, considering that the U.E.A. subscription had been doubled for 1913.

During September he had commended collecting subscriptions from the Esperanto Enterprises, and the following had rejoined:—Burroughs, Wellcome & Co., Thos. Cook & Sons, Holden Brothers, the London and Emmanuel Esperanto Clubs. The Food Reform Restaurant has also joined the U.E.A.

He had also succeeded in obtaining advertisements for the Yearbook from Cook's, Eustace Miles, Garden City Press, Ĉekbanko, Holden Brothers, and Marlborough's, and was in touch with other firms regarding their advertising.

Visitors from Belgium, Russia, France, Switzerland, Scotland, and the provinces had been received by him, and during his absence a large caravan of 50 Frenchmen, conducted by S-ro Lecorché, spent several days in London. All arrangements were made by *Policano* Alcorn, who fixed up their hotel, arranged rides round London, showed them the principal views, and conducted them to Windsor. They were so pleased with his assistance that they made him a small presentation.

Forty services were rendered, among which the following were typical:—To a Portuguese he had sent addresses of chief London Advertisement Agents. To two Russians he sent catalogues of bulbs and seeds, and specimens of cloth material for suits and overcoats. To Poles he had sent catalogues of apparatus for lighting by means of aerial gas, and details concerning the Cambridge University. To a Frenchman he sent addresses of English Boy Scouts. To English and French Esperantists he sent details regarding hotel arrangements, etc., in London.

THE PROVINCES.

Birmingham.—The opening meeting of a new session in connection with this society was held at Queen's College on September 27, the chair being taken by Mr. Albert Halstead, American Consul in Birmingham.

Lieut.-Col. John Pollen, past president of the B.E.A., delivered an address entitled "Is a Common Understanding among the Peoples possible?" He said that Esperantists were not such fools as to imagine that Esperanto was going to prevent wars, but at any rate it could prevent wars based on misunderstandings.

Bolton.—This society opened its winter's work on September 18, when a public lecture on "Esperanto" was given by W. J. Lewis, Esq., President of the Manchester Esperanto Society, before a very satisfactory and appreciative audience. As a result many new students were enrolled.

The following classes are now being held in the society's meeting room:—

Elementary.—Two classes. Teachers, Messrs. Miller and J. R. Hall. *Intermediate.*—Teacher, W. Calvert. *Advanced.*—Teacher, J. Birtwistle.

Anyone desirous of joining should communicate with the secretary, J. Birtwistle, 236, *Turton-road, Bradshaw*, at once.

Fee, 4s., which includes tuition and group membership. The society have had several enjoyable rambles

during the summer under the conductorship of Mr. Jas. Walch, which have materially helped to keep the members together, and encourage the speaking of the *kara lingvo*.

Brighton and Hove.—The Ninth Annual General Meeting was held on Tuesday, October 7, when the following changes were made in the officers:—President, Mr. W. R. Richardson, and vice-president, Colonel W. A. Gale.

The secretary, Miss E. M. Eklund, reported a very successful year, and that there was a substantial balance in hand. The Tenth Season was commenced on Tuesday, October 14, at 10, Old Steine, at 7 p.m. Esperantist visitors to the town are always cordially welcomed, and can have the opportunity of talking Esperanto while enjoying the "Brighton Breezes."

Cambridge.—Miss Bishop, the delegate of the *Verda Stelo* group here to the ninth Esperanto Congress in Berne, was interviewed lately for the *Cambridge Weekly News*; she gave a long and interesting account of her experiences in the issue for September 19. In the same number of that journal appears a translation into Esperanto—two columns in length—of a part of Longfellow's *Hiawatha*, made by the Rev. A. J. Edmonds.

Cheltenham.—The society has recently suffered a great loss in the departure from the town of Mr. A. Kenyon, who was one of its founders, and who had always been one of its keenest members. He was an excellent linguist, and took a great part in organising the third British Esperanto Congress, held at Cheltenham in 1910. He will be greatly missed by the "gesamideanoj" of Cheltenham, who wish him every success in his new appointment. Before Mr. and Mrs. Kenyon left for Macclesfield they were presented with a framed photograph of the local group.

A framed photograph of the group was also presented to Mr. W. F. Westmancote, who is now residing in Bristol, in further recognition of his great services to the local branch. The presentations were made by Mr. J. L. Butler, who spoke in glowing terms of the work rendered by our "forirontaj amikoj."

Cleckheaton.—A satisfactory preliminary meeting was held here in the Museum on September 19, for the purpose of establishing a class in Esperanto. Already some twenty members have been enrolled. It was decided that the meetings should be held weekly, on Tuesday evenings, at 7.30. Any persons desiring to enrol can do so by sending their names and addresses to Mr. Bentley, *Old Robin, Cleckheaton*. Mr. F. Wright has been chosen as teacher of the class.

Doncaster.—Jaŭdon la gan de Oktobro, en la "Cleveland Temperance Hotel," provizora komitata kunveno okazis por diskutadi pri la starigo de Esperantista grupo. La propono de S-ro J. D. Rodgers, ke la grupo estu starigita, estis unuanime akceptita.

Oni elektis S-ron Pickering kiel prezidanton, S-ron J. Boyes, kaston, S-ron J. D. Rodgers, sekretarion, kune kun tre agema komitato.

Oni jam aranĝas publikan kunvenon okazintan en Novembro, kaj niaj komplezaj samideanoj el Sheffield, S-roj Marchant, Roberts, kaj Rodgers, bonkore proponis, ke ili faru paroladojn; tio estis ĝoje kaj senŝanceliĝe akceptita.

Harrow.—La unua aŭtuna kunveno de la Harrova Societo okazis lundon la 13an de Oktobro, kaj oni atendas sukcesan sezonon. S-ro Long anoncis, ke pro diversaj okupoj, precipe Esperantismaj, li devas rezigni la sekretariecon de la grupo, sed ke li daŭrigos labori laŭpove por ĝia prospero. S-ro Gracey, la nova Sekretario, prezentis interesan raporton pri Esperantista vojaĝo, kiun li ĵus faris en Belgio kaj Germanujo

kune kun nove-varbita samideano, kiu, kompreneble, bone konstatis la utilecon de la lingvo.

Hastings.—Group meetings for study and practice take place at the *Y.M.C.A. Rooms, Breeds-place*, on the 2nd and 4th Fridays of each month, from 7.30 to 9.30. Beginners specially invited. Further particulars can be obtained from the hon. secretary, Mr. A. J. Adams, 9, *Plynlimmon-terrace*.

The Hastings Education Committee has arranged Esperanto classes both for beginners and advanced pupils. The classes are held on Monday and Friday evenings, and the fee is a small one. Full information will gladly be given by Mr. P. O. Buswell, 18, *Wellington-square*.

Keighley.—The annual business meeting of this society was held on October 3. The hon. secretary, Miss A. E. Lutz, reported fairly satisfactory progress during the past year. Miss Lutz, on retiring from the office of secretary, which she has held for the last six years, was heartily thanked by the members for her long and self-sacrificing labour on their behalf. The new secretary is Mr. Frank C. Rhodes. A public meeting followed at the Lower Temperance Hall, at which Mr. Joseph Rhodes, president of the society, gave a most interesting lecture on his experiences at the recently concluded Ninth Esperanto Congress at Berne. Mr. T. P. Watson, principal of the Keighley Trades Grammar School, presided, and there was a good attendance.

Leeds.—On September 15 a special meeting was held to welcome a French Esperantist, M. Billarand, of Paris, with his wife and son. Replying to the address of welcome, M. Billarand referred to the pleasure he had found in his seven years' regular correspondence with Mr. Blakey. During the evening M. Dolor, a Belgian Esperantist now residing in Leeds, gave specimens of the five languages with which he is conversant, including a Dutch recitation.

On September 19 Mr. W. S. Waddington read a paper on "Esperanto and the Scout-Movement" at a meeting to which the Scoutmasters of the city were invited. During the subsequent discussion it was found that the language is already being taught to the boys of one troop, and at the request of another scoutmaster, arrangements are now being made to establish a course for the members of his troop also.

Leicester.—The Leicester Co-operative Society have included an Esperanto class in their educational programme for the coming season. It met for the first time on October 11, and will be continued weekly on Thursdays in Room 16 of the *Co-operative Buildings, High-street*. A hearty invitation to join is extended to all interested in the subject by Mr. W. Carey Freeman, the initiator and director of the class.

Letchworth.—The second annual meeting of this group was held at the new club rooms over Mr. Goodman's shop in Station-road, Mr. Ebenezer Howard, J.P., in the chair. The annual report was considered very satisfactory, the membership having greatly increased and a larger cash balance was reported. Miss F. M. Bartholomew gave a most interesting account of her visit to the Berne congress. Mr. Goodliffe announced that the club room in which they had met had been secured for the society, and that beside being the rendezvous for local Esperantists and for welcoming and entertaining Esperantists from all parts of the world, who visit the Garden City, would be available for classes and group meetings.

Classes will be held on Wednesdays and Fridays under the guidance of Miss Bartholomew and Mr. A. J. Hulme. (7.30).

Club night—Saturday, 7 p.m.; all Esperantists will

be welcomed. Officers: President, S-ro H. Howard; secretary, S-ro F. A. Goodliffe; treasurer and joint-secretary, Mr. A. Brayshaw; librarian, Mr. Cobbal.

The group is affiliated to the B.E.A., U.E.A., Central Office, and the London Federation.

NOTU.—Sekretarioj, kiuj deziras specialajn desegnojn por kovertoj, skribu al la Esperantia Entrepreno "Garden City Press" por prezoj. Desegnoj faritaj de Samideano, kaj presitaj de Esperantistoj.

Liverpool.—Jam finiĝis nia Somera programo, kaj ni ekkomencas la enĉambrajn kunvenojn, Sabaton la 20an de Sept. okazis nia ĉiujara kunveno. La Kluban Estraron oni re-elektis nome: S-ro P. Sellick, prezidanto. S-ro R. P. Griffiths, sekretario. S-ro E. Bromilow, kasisto.

Oni ŝanĝis la kunvenvesperon; estontece oni kunvenos ĉiusabate. F-ino Swan instruas kurson en Walton College, 2, Stuart-road, Walton. S-ro G. R. Griffiths instruas kurson de Knabo-skoltoj. Vere la afero iras tre bone en Liverpool nuntempe. Ni ankaŭ laboras prepare por la EISTEDDFOD ESP. okazonta en nia urbo dum la Paska libertempo venonta.

La redaktoro de "NIA PROPRA," la oficiala organo de la grupo, sciigas nin, ke la oka numero estos preta en la komenco de Novembro, prezo *du pencoj*; turni sin al Jas. G. Baxter, 29, Wellfield-road, Liverpool.

La unua societa kunveno de la nuna sezono okazis sabaton, la 4an de Oktobro. Kantis bele F-ino E. Roper kaj S-ro P. Oakes. S-ro Wilby ludis la violonon, kaj S-ro J. Applebaum amuzis nin per pli aŭ malpli veraj rakontoj. S-ro E. J. Brierley rakontis pri siaj kongresaj aventuroj.

Manchester.—The opening meeting of this society for the season took place on October 2, when a large audience assembled to listen to an explanatory lecture by the president, Mr. W. J. Lewis. The lecture was much appreciated, and at the close a large number of those present joined the society.

Plymouth.—Ĉi tie ni daŭrigas la subĉielajn paroladojn, kiuj treege sukcesas. Ni jam vendis preskaŭ mil libretojn *Esperanto for All*, kaj varbis multe da homoj al nia lingvo. Nia grupo nuntempe estas pli forta ol iam antaŭe, kaj la membroj estas tre progresemaj, ĉar ni nun luas grandan ĉambron (vidu adreson sur kovrilo), en kiu povas sidi komforte cent personoj; por pagi la lupagon pli ol 20 fondis garantian kason. La ĉambro estas uzata ĉiutage por lecionoj, kunvenoj, k.t.p. Ni konsilas al la anoj de aliaj grupoj nefortaj, ke ili publike paroladu sur la stratoj, vendu libretojn 4 *sdajn* kaj prenu la nomojn de la aŭskultantoj, kiuj volos lerni Esperanton. *Ruĝa Leono.*

St. Helens.—La ĉiujara kunveno nun estas estinta afero, kaj la novaj ge-oficistoj kune kun la anoj atendas multe da varbitoj dum la nuna klubjaro, kaj por tion fari jam aranĝis publikan kunvenon por la 22a de Oktobro. Oni jam aranĝis programon por la ĉiusemajnaj kunvenoj, en kiu troviĝas paroloj, ludoj, muzikaj aferoj, k.t.p.

Feliĉe la du ĵurnaloj en St. Helens favore subtenas nian aferon kaj enpresas senditajn raportojn, kaj la nova gazetkorespondanto uzos ĉi tiun propagandilon laŭeble. Ĉiuj bonvole notu la adreson de la nova sekretario, S-ro F. Ibbotson, 218, Windleshaw-road.

Southport.—A successful propaganda meeting was held by this society on October 8, at the Temperance Institute. Mr. R. G. W. Davis, headmaster of the Sefton-street Council School, took the chair, and an extremely interesting lecture was given by Mr. Griffiths, of Liverpool, who very ably represented his brother, Mr. Rhys Griffiths, the advertised speaker, whose absence was unavoidable.

Mrs. Rosling, hon. secretary, followed with a personal description of her visit to the World Congress at Berne, inspiring all her listeners with a fervent desire to be present at the next Congress, which will be held in Paris in August, 1914. Perhaps the most striking feature of her speech was the fact of the intense homeliness and friendliness that she felt when in the midst of fellow enthusiasts from all countries. She forgot that she was English and knew herself only as an Esperantist. It is delightful to realise that any one of us may enjoy the same experience next summer with very little trouble, by commencing the study of this fascinating "Kara Lingvo" now. The meeting was fully reported in the *Southport Guardian*.

Sunderland.—An inaugural meeting of those interested in the Esperanto language was held on October 10. It was unanimously decided to hold a weekly class on a Wednesday evening, and intending members should make application to the secretary, Mr. W. Cowley, 8, *Horatio-street*.

Taunton.—Miss E. Fyson, 4, East-street, has started two Esperanto classes in this town, one in the Girls' High School, Park-street, Principal, Miss Macdermott; one of Boy Scouts, held on Wednesday evenings, in St. Mary's Schools.

Wallasey.—The Wallasey Esperanto group held their first meeting at "Rowley's Café," 18, *Victoria-road, New Brighton*, on Monday evening, October 6.

A class was held from 8 until 9, after which conversation and music were indulged in until 10.15.

The club room is comfortable and capable of holding a large number of people, so it is hoped that the membership of both students and local Esperantists will rapidly increase. The meetings will be continued each Monday throughout the session (October till March).

Now Wallaseyites! Rally round the Esperanto Flag; show that you are not going to be behindhand in seizing the opportunity of learning this wonderful and fascinating language, and cause the Wallasey Esperanto Group to be numbered amongst the most successful clubs in the district. Further particulars will be gladly supplied to those interested, by the hon. sec., Mr. A. Leo Peacock, *Peel Cottage, Nelson-street, New Brighton*.

Willenhall.—We are pleased to report that a course of Esperanto will be commenced here at the Central Council Schools on the 6th of November, under the auspices of the Education Committee. The class will be held every Thursday at 8. Mr. Ernest J. Parkes (A.R.C.M.), 24, *New-road*, will be the instructor.

IRELAND.

Dublin.—The opening meeting of the Esperanto Section of the Dublin Modern Languages Society took place on Friday evening, October 3, at 8 o'clock, in *Lincoln Chambers, Lincoln-place*. Classes for beginners and advanced students began on the following Friday. All information at the Esperanto Office, 29, *Nassau-street*.

SCOTLAND.

Clydebank.—Urbo fama pro ŝipkonstruado—la edukada komitato de la tiea *Kooperativa Societo*, lastatempe starigis kurson Esperantan kun tridek lernantoj. Eble grupo sekvos.

Edinburgh.—As the result of the efforts of Messrs. Senior, Robbie, and Walls, the Chief Constable of Edinburgh has interested himself in Esperanto, especially in view of the 1915 Congress. The Chief Constable has ordered a copy of *Esperanto for All* to be sent to the 650 members of the Edinburgh Police Force, with

a recommendation that the police learn the language. A class for policemen is being arranged, for which fourteen names have been received.

The opening social meeting of the group was held on October 15 in the New Café, and was largely attended. Mr. William Harvey, the new president, was in the chair. Supper followed a short concert, and the remainder of the evening was occupied with music, whist, and *babilado*, *ĉiu laŭ sia gusto*.

Glasgow.—The Glasgow group had a very successful opening meeting on Monday evening, October 6, the large room of the Alexandra Hotel being fully occupied by a most appreciative audience. Dr. Henry Dyer, Vice-Chairman of the Glasgow School Board and Honorary President of the Society, presided, and in his opening remarks referred to the great progress Esperanto had made all over the world and its influence on international relations. Mr. J. Pringle, of Edinburgh, gave a very interesting and instructive address on his experience on the continent, and at the recent Berne Congress, impressing his hearers with the fact that by means of Esperanto people of diverse nationality met and conversed on subjects common to all. The lecture was illustrated by beautiful views of town and country, which were most successfully shown by Mr. John R. Thomson.

On Monday, October 13, classes were formed for beginners and advanced students, and are being conducted "senpage" by two of our expert members, Mr. David Kennedy, M. A., and Mr. J. A. Wallace Fyfe. A large number of new students enrolled.

Partick Y.M.C.A.—La societo ĵus aranĝis serion da *Diservoj Esperantaj*, kiuj okazos ĉiumonate dum la vintro. La unua Diservo okazis Dimanĉon, 12an de Okt.—kiam S-ro H. A. Luyken, el Londono, aŭtoro de "Paŭlo Debenham," parolis elokvente kaj fervore laŭ la temo "Ĝojo en suferado." La proksima Diservo okazos gan de Novro., kiam parolos S-ro T. Dawson, D.B.E.A., prezidanto de la societo. Venu grandamase!

WALES.

Sud-Kimruja Ligo Esperantista.—At last this is a *fait accompli*. The 4th Quarterly Conference of South Wales Esperantists was held on Saturday, October 4, at the Workmen's Institute, Treorchy. The organiser—*nia konata kaj sindonema samideano*, S-ro W. E. Davies, F.B.E.A.—had spared neither time, trouble, nor expense to make the gathering an unqualified success, and his efforts were well repaid. The afternoon was spent in *interkonatiĝo*, *babilado*, *ligaferoj kaj ekzameno*. Dr. D. Rhys Jones (Cardiff) reported on the progress of the movement in Cardiff, and stated that a new group under the leadership of Mr. D. Thomas, Penarth-road, had been formed. Dr. Jones also gave 5,000 copies of a new handbook for propaganda purposes.

At 7 p.m. a public meeting was held in the park and the Dare Institute, under the presidency of Rev. E. R. Dennis, Treorchy. The attendance was most gratifying and the audience was treated to a varied selection of songs and choruses, to an English address by Mr. H. Jones, Swansea, and to an Esperanto address by Mr. Silas M. Harris, St. David's College, Lampeter. The result was that all the instruction books on the stall were sold. At the business meeting in the afternoon the South Wales Esperanto League was formally constituted. Rev. W. H. Harris, B.A., B. Litt., F.B.E.A., was elected president, and S-ro W. E. Davies, F.B.E.A., became secretary. The subscription was fixed at 6d. per head per annum, the League to be affiliated to the *Centra Oficejo* at Paris. The next conference will take place at Christmas at Cardiff,

where the *samideanoj* are working strenuously to spread the cause. Ni ŝuldas mil dankojn al S-ro W. E. Davies por lia sindonema klopodo en Treorchy, kaj ni plezure atentos la venontan kunvenon en la ĉefurbo de Kimrujo. Ĉestu ĉiuj kimrujaj samideanoj, kiuj sincere amas nian Aferon kaj sincere deziras, ke ĝi prosperu ĉiam kaj ĉie.

THE FEDERATIONS.

Mezlanda Federacio.—Sabaton, 20an de Septembro, ĉi tiu Federacio festis en Leamington sian Sesan Kvaronjaran Konferencon.

La Urbestro, S-ro Donald, kaj la Direktoro de Edukado, S-ro Mellows, bonvenigis la 35 partoprenantojn en la Trocadero Kafejo ŝate aludante nian movadon kaj promesante sian subtenon. En la vespero S-ro W. H. Garbutt prezidis la aferan kunsidon; la ĉefa programero estis la decido okazigi la Sepan Konferencon en Rugby, la 10an de Januaro, 1914. Oni ankaŭ elektis kiel vic-prezidantaron por tiu konferenco F-inon Hayes, la fervora instruanto de la kurso en Rugby.

La afero kunsido estis sekvata de societa vespero, en kiu S-ro Heise el Coventry bone deklamis "La Vestoj de la Reĝo." S-ro A. J. Morgan el Coventry deklamis "La Monedo de Rejmso" kaj F-ino Payne el Leamington deklamis anglan humorajon.

Kelkaj vizitantoj restis ĝis la dimanĉo por viziti la belajn vidaĵojn de Warwick kaj Kenilworth dank' al la bonaj aranĝoj de F-ino Wormington, Vic-Prezidanto de la Konferenco. *Birmingham Post*, *Birmingham Despatch*, kaj *Leamington Courier* plene raportis la konferencon.

LITERATURAJ KONKURSOJ.

La Skota Federacio organizas literaturajn konkursojn, starigante la ĉi subajn kondiĉojn:—

1. Por la plej bona traduko de iu skota klasika verko, konsistanta el 2,000 ĝis 3,000 vortoj:—La unua premio, 5 sm.; la dua, 2½ sm.

2. Por la plej bona originala artikolo verkita esperante, konsistanta el 2,000 ĝis 3,000 vortoj:—La unua premio 5 sm.; la dua, 2½ sm.

RIMARKOJ.

1. Ĉiuj verkoj devas esti skribitaj legeble, nepre fremdamane aŭ maŝine, kaj porti moton aŭ pseŭdonimon de l' aŭtoro; la nomon oni devas enmeti en fermita koverto, signita per la sama moto aŭ pseudonimo.

2. Ĉiuj verkoj devas esti sendataj al la Sekretario de la Federacio, S-ro James Robbie, 42, Strathearn-road, Edinburgh.

3. La lasta templimo por ĉiuj verkoj estas 31 Marto, 1914.

4. Ĉiu verko restos la propraĵo de la aŭtoro. Verkojn oni resendos, se la aŭtoro kompensas la postelspezojn.

ORATORA KONKURSO.

La Federacio ankaŭ organizos oratoran konkurson ĉe la kongreso en Kilmarnock, la 6an de Junio, 1914. Ĉiu kandidato devos paroli kvin minutojn pri temoj elektitaj de la juĝistoj. Lasta templimo, 31 Majo, 1914. Kandidatoj devos antaŭsciigi al la Sekretario de la Federacio (adreso, ĉi supre).

La Ĉiujara Kunveno de la U.E.A. en Londono okazos je Sabato, posttagmeze, 8a de Novembro, ĉe la Higher Grade School, Bound's Green-road, Wood Green, N., kiam la Ĉef-Delegito faros raporton pri la agado dum la pasinta jaro.

La kunveno okazos samtempe kun la Ĉiujara Konferenco de la Londona Federacio, laŭ aranĝo kun la Organiza Komitato.

SOME RECENT LECTURES.

Birmingham.—On September 20, before the local centre of the Printers' Managers and Overseers Association, Mr. J. T. Taylor read a most interesting paper on "Esperanto; its Aims and Ambitions." Mr. Taylor was heartily thanked at the close. Reported in the *British and Colonial Printer and Stationer* of October 2.

Letchworth.—On September 28, before the Howard Hall Adult School, Miss F. M. Bartholomew gave an interesting paper on "An International Language." Mr. and Mrs. Goodliffe took part in the discussion that followed.

Harrogate.—On September 29, in the Technical Schools, Lieut.-Col. John Pollen, C.I.E., LL.D., on "Is a Second Language for all Nations possible?" Mr. A. E. Thoseby, M.A., headmaster of the Harrogate Secondary School, occupied the chair. There was an excellent attendance. As a result of the lecture a class has been formed at St. Peter's School. It commenced its work on October 13 with 14 members. Secretary, Miss A. Spink, 14, *Studly-road*.

Liversedge.—On September 30, before the members of the Spen Valley Scientific Literary Society, by Mr. J. T. Holmes. About 60 were present, of whom nearly 30 joined the class, which is to be conducted by Mr. Wright. Much interest was aroused by the well-arranged propaganda case shown by Mr. Holmes, which contained postcards from Esperantists in all parts of the world, magazines, advertisements, guide-books, etc.

Hamilton, N.B.—On October 2, at the Public Library, a lantern lecture on Esperanto was delivered by Mr. J. M. Warden, F.F.A., of Edinburgh. There was a good attendance, presided over by Robt. Weir, Esq., Convener, Hamilton School Board, in the unavoidable absence of Bailie Moffat, the hon. president of the society.

Southport.—On October 4, before the local branch of the U.K. Commercial Travellers Association, Mr. G. Iddon of the Southport group gave a very interesting and instructive address on the history and advance of Esperanto. There was a good attendance, and at the close the speaker was cordially thanked, on the proposition of the chairman, Mr. H. Stringer. Reported in the *Southport Visitor*.

Bexhill.—On October 10, at the Victoria Hall. In the absence, owing to illness, of Professor Oscar Browning the chair was taken by the Rev. J. C. Thompson. Col. Robinson, of Eastbourne, gave an address on "The Origin of Esperanto," with blackboard demonstrations.

Dunstable.—On October 10, at Marchant's Rooms, before a good attendance of members of the Literary and Scientific Society, the Rev. E. Lucas on "Esperanto." Councillor E. Franklin presided. The lecture was well received, and at the close several members decided to form a group to study the language. Mr. J. Collett, of 13, *Victoria-hill*, was nominated secretary. He will be pleased to give particulars to those interested. The meeting was very fully reported in the *Dunstable Borough Gazette*.

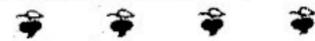
Bath.—On October 11, in the Lecture Hall of the Technical School, Mr. Geo. J. Cox, of London (but a native of Bath), addressed a large audience on the merits and history of our language. The chair was taken by Dr. Preston King, the mayor-elect, who in his entirely favourable opening remarks expressed his great *personal* interest in Esperanto, owing to the fact that at the last British Congress at Eastbourne his brother-in-law, the Rev. H. C. Bond, had preached the Esperanto sermon. Mr. Cox's lecture was greatly appreciated and very fully reported in the *Bath Herald* of October 13. Songs in Esperanto were rendered by

Mrs. and Miss Spackman of Corsham, and by Mr. Cox himself. Members of the local group, Messrs. E. B. Blackett and W. W. Padfield, supported the lecturer, and it was announced that a new class for beginners in Esperanto would be started immediately at 16, *Charlotte-street*.

Stoke-on-Trent.—On Sunday, October 12, in the Temperance Hall, before the Ethical Society, Col. J. Pollen addressed an audience of about 400 persons, and made many converts. The family of Wilson, who have been our *Samideanoj* since the Berne Congress, gave our late president a hearty Esperanto welcome, decorating their beautiful mansion with Esperanto flags, and the cakes and culinary art products with green stars.

Thornton Heath, Croydon.—On October 16 an address was given in the Hall of the United Methodist Church, Moffatt-road, by Mr. J. Bredall on "Esperanto, the Auxiliary International Language." The address was illustrated by a number of excellent diagrams, and at the close a number of questions were asked by the audience and replied to by the lecturer and other members of the Croydon group, and it is hoped a society will be established at Thornton Heath. The chair was occupied by the minister of the Church, and about 25 members of the Methodist Guild were present.

Soham.—On October 9, in the large hall of the Grammar School, the Rev. J. C. Rust, Vicar of Soham, delivered a highly interesting lecture on the Congress at Berne, the translation of the New Testament, etc. There was a large attendance.

Progreso de Esperanto en Britujo.

Resumo por alilandaj gazetoj.

Dum la 17a Internacia Kongreso de Medicino en LONDONO la organiza komitato metis la geologian laboratorion de la "Royal School of Mines" je la dispono de T.E.K.A. Serioj da paroladoj en franca, rusa, germana, hispana, pola kaj esperanta lingvoj pri Esperanto kaj Medicino estis sekvata de interesaj esperantaj referatoj pri diversaj fakaj temoj. Denove Esperanto pruvis esti necesa faktoro ĉe intertraktoj de internacia intereso. La Londona Klubo aranĝis—laŭ ĝia kutimo kiel *conversazione*—sukcesan festvesperon je la honoro de ĉiuj esperantaj membroj de la Internacia Medicina kongreso.—Ĉe la *Ĉef-Postoficejo* en Londono multaj oficistoj akiris la ateston pri kapableco kaj ili nun fondis societeton celantan ankoraŭ pli popularigi Esperanton per societemaj vesperoj, kunvenoj, debatoj, k.c.—Okaze de la kunveno de la *Ruĝa Kruco*, angla sekcio de *l' Union des femmes de France*, la ĉeestantaj Esperantistoj diversnaciaj per sia flua interparolado konvinkis la organizantojn pri la taŭga helpo, kiun havas Esperanto por la ruĝkruca movado, kaj samtempe varbis la entuziasman fervoron de la paroladisto, S-ro L. Bourge, por nia afero. Viglan propagandon ankaŭ faris F-ino Gérard el Parizo, Esperante vestita, dum la "Surtegmenta" kostumbalo. La jarkunveno de la *Brita-Amerika Interamikiĝo* havigis oportunon al S-roj Harrison Hill kaj H. B. Mudie atesti el propraj spertoj pri la helpemo kaj kamaradeco kiujn ĉie dumvojaĝe ili ricevis. S-ro Harrison Hill lumblinde paroladis pri la "Sokoloj Bohemaj"; S-ro Mudie alvokis precipe la junularon ekokupi la vicojn de la ĉiam pretaj verdstelanoj.—En BURNLEY la multnombraj esperantistoj bonvenigis la Reĝon per flirtanta verda standardo kaj la Esperanta deziro, ke lia Moŝto la Reĝo tre longe regu. La tiea grupo "Verda Stelo" eltrovis novan rimedon por plenigi propagandan kason.—La Direktoro de la *Tĥnika Lernejo* en CHELTENHAM havigis al tiu instituto

plej entuziasman Esp. instruiston en la persono de S-ro Garnick kaj senpage malfermis la lernejan ĉambraron al la loka Esperanta Societo por instrui la internacian lingvon dum la tuta jaro.—La Prezidanto de la B.E.A. kiel Delegito por U.E.A. ĉeestante la *Monda Kongreso de Internaciaj Asocioj* en Bruselo kaj Gento (15 de Junio) efike propagandis inter la alestantaj internaciuloj, kaj kvankam Esperanto ankoraŭ estis ne akceptita kiel oficiala lingvo, preskaŭ ĉiuj konsentis pri ĝia dezirindeco.—En BARROW (kiel jam antaŭe en Hago, Nederlando) du teatroj kinematografe anoncis la vintrajn klasojn esperantajn en la vesperlernejoj, senpage dum la semajno antaŭ la malfermo de la lernejoj. En DOWLAIS S-ro Lewis Evans, senlaca kondukanto de fruktodona esperanta kurso, per interpretado denove pruvis la praktikan valoron de nia lingvo por *kolonio de hispanaj fervolaboristoj*, kiuj noveveninte, trovas multe da malfacilaĵoj kun la angla lingvo. Tre povas esti, ke baldaŭ la internacia komprenigilo estos enkondukata en tiu hispana kolonio.—La loka grupo en PLYMOUTH reviviĝis per la *entuziasmigaj "alfreskaj paroladoj"* de D-ro Phizicky el Londono (iniciatinto de la vesperparoladoj en Hyde Park, Londono). Vasta aŭskultantaro tiel interesiĝis pri la afero, ke ĝi mem petis pluajn publikajn paroladojn, kiajn la grupo ja ne rifuzis! Liberaeraj paroladoj por la popolamasoj montriĝas mirinda propagandilo kaj imitinda ekzemplo! Samtempe inter la oficiroj de la ŝipo "IMPREGNABLE," S-ro Carter vigle propagandas, kiel ankaŭ inter la senpadenaj telegrafistoj. Jam fondiĝis societo esperanta sur tiu ŝipo.—En EDINBURGO, atendante la Universalan Esperantan Kongreson en 1915 en Skotlando, inter diversaj elementaj kaj progresaj klasoj, oni komencis esperantan *Studoklason*, kie oni intencas legadi Esperantajn klasikajn verkojn kaj konversacii pri ili por akiri plej ĝustan elparoladon sub gvidado spertula.—Por la *Diservoj Esperantaj* ĉe Harecourt Church, Londono, oni ĝoje akceptas duet- aŭ solokantistojn, kiuj estas pretaj alterni la predikojn. Teo kaj babilado kutime sekvas la diservon. Ĉiuj samideanoj estas kore bonvenaj.—Dum la belegaj somertagoj multaj *piknikoj* kaj *ekskursoj* estis aranĝataj en diversaj lokoj, BARROW, MONTROSE, k.a., dum libertempaj vojaĝoj ofte gesamideanoj renkontiĝis kaj kune sukcese propagandis. Kun freŝa entuziasmo novaj kursoj, lekcioj kaj grupoj por la vintra sezono stariĝis. Forestgate, Twickenham, Harrow (per la Middlesex Edukada Komitato), Birkenhead kaj Wallasey, Bradford, kaj aliaj, kiuj ĉiuj montras, ke vigle antaŭen marŝas la esperanta movado kaj pli kaj pli allogas flirtadas nia verda standardo.—M. v. REES.

La Sesa Brita Esperanta Kongreso.

Karaj samideanoj,—As you are doubtlessly aware, next year's British Esperanto congress is to be held in Sheffield, and consequently the local samideanaro hope that all Esperantists will, from now until next Whitsuntide, work for the success of what we hope will be the best congress in the history of the Esperanto movement in England.

The city of Sheffield, in spite of the opinions of those whose only knowledge of the city has been gained from a casual glance from the carriage window of the train on their journey north or south, is without doubt one of the most suitable cities in the country for an enjoyable congress, and during the course of a year is the "kunvenurbo" of more congresses than any other city in the land.

Unfortunately, the railway companies did not select the prettiest parts of the city for their stations, etc., and many think of Sheffield as a place of grime and smoke, of ugly factories and workshops, of noise and turmoil, whose inhabitants are quite unacquainted with green fields, or, in fact, with any of the beauties of

Nature, and to whom the sun is quite a stranger. Consequently, a congress in Sheffield will at once bring to their minds the idea of a week-end amongst "unadulterated dirt," and visions of a sunless grimy week-end for the congress will disturb their Esperantic life until they hear—the truth.

"Brighton for sun" is the alluring phrase which has drawn thousands of visitors to that well-known seaside resort, yet even that city was far below Sheffield in the list of sunny towns last year, in which list our city was a good first.

The beautiful Derbyshire vales and hills, within a four-mile radius from the centre of the city, provide ample scope for an ideal holiday for artist, naturalist, or tourist.

As far as numbers are concerned, the local samideanaro is but a small one, yet already, as a result of the acceptance by the British Esperanto Association of the invitation of the local Esperantists for the "Esperanto event" of the year, increased interest in the ranks of the Esperantists is noticeable, and, though ten months intervene between now and the congress week-end, a provisional programme has been arranged, and committees are busy at work making the preliminary arrangements for assuring the comfort of the visitors to the kongresurbo.

Seldom has it been possible for delegates to the congresses to inspect the factories in which are made some of the articles which have helped to make the mark "British made" famous, and consequently the local committee, desirous of making the visit to this city one to be remembered, hope to arrange, for the benefit of, at any rate, the early arrivals, a visit to one or more of the world-famed Sheffield cutlery houses and silver manufactories.

Moreover, it is hoped that this congress, in view of the commercial importance of the city, will, from a propaganda point of view, be most successful. Sheffield has as large an international trade as any city in the world, and if only Esperanto were to be used as the medium of communication between manufacturer and customer, much of the money now used in translation and re-translation could be saved. Consequently, by means of this "week-end demonstration," it is hoped to interest many of the local firms about the "kara lingvo."

Should any samideano have any doubt about the "taŭgeco" of the city as a suitable kunvenloko for the congress, I have no doubt that our worthy president H.B.M., could enthuse them with the recounting of the story of an ideal walk over the moors (moors in Sheffield!) to the pretty village of Hathersage, and of the view of the miles of Derbyshire vales which are disclosed to the view at the "Surprise."

Trusting that we may rely on your wholehearted support, and hoping that, before the date of the congress, we may have prepared you for the sight of an ideal congress city, thus ensuring a successful and enjoyable Whit week-end,

We remain, Yours faithfully,

N. W. ROBERTS, W. HAGEN,

Congress Secretaries.

Nia Specialista Fako.—S-ro Arthur J. Scott Scott (48, Highfield-road, Doncaster) respondas al nia peto pri alsendo de nomoj de samideanoj-specialistoj, ke li volonte helpos laŭbezzone pri demandoj *inĝenieraj*, en kiu li metie havas sperton en la fakoj de ŝipkonstruo, elektro, lokomotivoj, kaj (lia nuntempa okupo) aŭtomobiloj. Li estus ĝoje preta doni konsilojn aŭ helpon rilate tiufakajn teknikaĵojn, se tio ne devigus lin al pli ol modesta elspezado.

Ni plezure presos nomojn de aliaj "teknike" helpopovaj Esperantistoj.

La Festo de la Mortintoj en Meksiklando.

(*Originale verkita de E. E. GUERRA.*)

En mia antaŭa artikoleto — Junia numero — mi parolis pri la vivantoj kaj vivontoj; nun mi parolos pri la mortintoj, por eviti ĵaluzojn.

Je la 1a kaj 2a de Novembro okazas en Meksiklando la festo — se oni povas tiele ĝin nomi — por “rememoro de la piaj mortintoj.”

Eble miaj karaj legantoj imagos, ke tiu ĉi rememorigo signifas grandan elspezon pri larmoj, dolorkrioj, k.t.p.; sed trankviliĝu, la afero estas tute alia.

Precipe en la urboj, kies anoj estas ankoraŭ tre fervoraj katolikoj, la suprenomita festo atingas sian plej grandan brilecon, kaj la mortintoj devas senti sin tre fieraj pro tiuj atestoj pri amo al siaj postvivantaj parencoj.

Kelkajn semajnojn antaŭ la dato jam oni parolas pri la vestaĵoj, kiujn oni ekuzos je tiuj tagoj; la gefianĉoj ĝojiĝas, ĉar ili povos ĝui agrablan renkonton ĉe la tombejoj; la komercistoj havigas permeson starigi barakojn ĉirkaŭ la ekstermuroj de la mortintejoj, por vendi tie trinkaĵojn, manĝaĵojn, fruktojn, k.t.p.

Mi kredas oportune citi la fakton, ke multaj el miaj samlandanoj konsideras kiel honoran punkto ekuzi vestaĵojn je la Pentekosto, la 5an de Majo kaj 16an de Septembro — patrujaj festoj — aŭ la Mortintfestoj. Je iu el tiuj ĉi tagoj, aŭ je ĉiuj, se ili estas taŭgaj... mone, miaj samlandanoj banas sin zorge kaj metas sur sin novan vestaĵaron, de la kapo ĝis la piedoj. Ekuzi ion je alia dato estus vulgaraĵo!

La florvendistoj, ĝenerale enlanduloj, kiuj ankoraŭ ne estis senigitaj el siaj teraĵetoj, faras beletan negocon dum tiu tempo; ili vendas je altaj prezoj al la “festprenantoj,” bukedojn, kronojn, krucojn kaj korojn faritajn el floroj.

Frumatene, la 1an de Novembro, oni purigas aŭ igas purigi la tombon aŭ tombojn de la parencaj mortintoj. Oni pentras denove la kapeletojn, nezorgitaj dum la tricent sesdek tri tagoj de la jaro. Oni frotas la tomboŝtonojn jam kovritajn de sovaĝa herbo kaj oni surverŝas akvon laŭ la vojetoj por eviti, ke la vivantoj surpolvigu la novajn ŝuojn.

Ĉirkaŭ la oka horo komenciĝas la senfina irado kaj reirado de “korvunditaj” vizitantoj, kiuj per severaj rigardoj kaj senkompata kritikado esploras, tombon post tombo, la ornamaĵojn metitajn de la aliaj...

Kiam ili jam “langofrapis” la vivantojn kaj mortintojn, ili tre kontentigitaj eliras la mortintrestadejon por eniri la barakojn, kie gaje kaj ŝerce farinte bonan manĝadon kaj trinkadon, ili revenas hejmen je la posttagmezo konscienco-trankvilaj pri plenumita devo.

Estas iuj laboristoj, kiuj kunportas tien siajn manĝaĵojn metitajn en korbo kaj eĉ festenetas apud la tombo!

Domage estas, ke la leĝoj faritaj de niaj reformistoj Juárez', Okampo' kaj aliaj — 1857 — ne permesas al la pastroj eksterajn ceremoniojn, alie la festo estus ankoraŭ pli solena!

Tio, rilate al la urbanoj; la kamparanoj estas pli praktikaj pri siaj mortintoj. Ili ankaŭ penas aĉeti por si mem kaj sia familio la palmo-branĉe teksitajn ĉapelojn, la kalikotajn ĉemizojn, kalsonojn kaj ĵupojn, la sandalojn, ŝalojn kaj kovrilojn, kiuj formas la tutaĵon da vestaĵoj de niaj enlanduloj. Krom tio ĉi, ili aĉetas vaksajn kandelojn, panon speciale faritan por tiu ĉi festo kaj aliajn manĝaĵojn. La meleagro, kiu estos grasigata dum kelkaj monatoj oferas sian vivon kaj antaŭkonsentas esti kurota en la nacia maniero nomata “mole.” Tiu ĉi movado pri aĉetado, iom similas al la Brita Kristnaska tempo.

Je la 1a de Novembro ili starigas tablon sur la plej oportuna loko en la kabano, kaj sur ĝi oni metas florojn kaj la lumigitajn kandelojn.

Tiu ĉi tago estas dediĉata al la “infanaj mortintoj.”

Je la 2a de Novembro, oni almetas sur la tablon la panon, kukurban konfitaĵon, fruktojn, “mole de guajolote” — la kuirita meleagro — kaj eĉ botelon da “tekila” — nacia alkohola trinkaĵo — se la plenaĝaj mortintoj de la domo estis emaj pri tiu peko.

La familio preĝas pro siaj karaj irintoj kaj imagas al si, ke tiuj ĉi venas spirite por manĝi iom el tio, kio estas sur la tablo.

Je la tria tago — 3an de Novembro — oni deprenas la manĝaĵojn kaj sekve, reciproke kun la najbaroj, ili donacas partojn el la “ofrendas” — prezentaĵoj — de la mortintoj.

Kaj fakte, estas dum tiuj ĉi tagoj de la jaro, ke la malfeliĉaj kamparanoj povas ĝui iomete la terajn plezurojn de siaj privilegiaj fratoj.

Kiam mortas infano, ili laŭ ĝenerala kutimo gardas la kadavron dum unu nokto kaj organizas vesperfesteton. Kamparaj muzikistoj — je tre modera prezo — ludas la plej bonajn pecojn el sia repertuaro. La ĉeestantoj trinkas varman kafon miksitajn kun alkoholaĵoj, kaj ofte oni eĉ dancadas por mortigi la tempon. Imagu la patrinon dancantan ĉirkaŭ la eta ĉerko, sekigantan siajn larmojn, dum ŝi sekvas la takton de valso...!

Ŝajnas iom sovaĝa tiu ĉi afero, sed analizante tion, oni trovas en ĝi multe da filozofio. Estas la ideo, ke infano, kiu mortas jam baptita — ankaŭ je modera prezo — eniras rekte la Ĉielon kaj fariĝas anĝelo. La vivado de niaj kamparanoj enlanduloj estas tute ne paradiza kaj enviebla, do kiam mortas iu, kiu apenaŭ ekvivis, ĝiaj gepatroj devas plivole ĝojiĝi, ol malĝojiĝi. La sola persono, kiu povus senti sin malĝoja, eble estos la bienposedanto, ĉar li perdas novan sklavon...

Mi finas mian artikoleon, rakontante al miaj

legantoj, alian tre "kuriozan" kutimon, kies devenon mi ne scias.

En la grandaj urboj same kiel dum la Kristnasko, oni starigas barakojn ĉe la grandaj placoj, kie oni vendas sukeraĵojn kaj ludilojn por la infanoj, faritajn laŭ la formoj de mortaj aferoj. Ekzemple: oni faras sukerajn kraniojn kaj tibiojn; oni konstruas etajn funebrajn veturilojn, malgrandajn tombojn aŭ sarkofagojn...

Kaj estas al mi vera sovaĝaĵo rigardi infanon, apartenantan al nia alta societo, treni funebbran veturilon kaj mordi sukeran kranion kiel reala kanibalo!

La vulgara nomo por kranio estas "kalavera," kaj ĉar dum tiuj ĉi tagoj petas de vi viaj konatuloj — veturilistoj, kombistoj k.t.p. — specialan "trinkmonon," ili uzas la strangan formon: "Ne forgesu mian 'kalavera'n'"; "Sinjoro, ĉu vi donos al mi mian 'kalavera'n'?"

Kaj vi, kara leganto, ĉu vi ne rompos mian "kalavera'n," ĉar mi malgajigis vin per miaj funebraj rakontoj? Mi esperas, ke ne. Almenaŭ la Atlantiko ŝirmas min.

La "Banshee."

ANTIKA KREDAĴO IRLANDA.

La vorto "Banshee" signifas, speciale, la virino de la raso feina, ĉar la radikvorto estas "van" (kiu signifas "la Virino — la Belulino"); tiun ĉi radikon oni trovas en la vorto Venus. Shiloh-Van — "la filo de virino" — estis unu el la nomoj de Buddha, kaj kelkaj aŭtoritatuloj asertas, ke en la Irlanda nomo Sullivan (Sulli-van) sin trovas tiu ĉi malnova nomo de Buddha.

Kiel la Leanan-Sidhe estis la akceptita spirito de vivo, donante inspiron al la poeto kaj la muzikisto, tiel la Ban-Sidhe estis la spirito de morto, la plej fantoma kaj timiga el ĉiuj feaj estaĵoj.

Nu, nur kelkaj familioj kun antikvaj nasklinioj, aŭ tiuj, kiuj posedas la donacon de muzika aŭ kantarto, estas prizorgataj de tiu ĉi spirito; pro tio, ke la muziko kaj la poeziarto estas donacoj feinaj, kaj la posedantoj de ili montras parencecon al la spirita raso — tial ili estas observataj de la Spirito de Vivo, kiu estas profetado kaj inspirado, kaj la Spirito de Sorto, kiu malkaŝas la sekretojn de la morto.

Kelkafoje la Banshee sur sin prenas la formon de dolĉa kantanta virgulino, kiu mortigis dum infaneco, kaj estas ricevinta mision de la nevideblaj povoj fariĝi la antaŭkurantino de estonta morto al iu ano de sia mortema parenco. Alfoje, ŝi estos videbla dumnokte kiel mortkitele vestita virino, kaŭrante sub la arbaro, vualitvizaĝe ploranta; aŭ ŝi transflugas, dum la luno brilas, kriante dolorege. La plorado de tiu ĉi spirito estas pli malĝojiga ol ia alia monda sono, kaj, kiam ĝi estas aŭdata dum la nokta trunk-

vileco, antaŭsignas neeviteblan morton al iu familiano.

La Banshee eĉ sekvadas la antikvan rason trans la maregon al malproksimaj landoj, ĉar malproksimeco kaj tempospaco tute ne prezentas malhelpaĵojn al la mistika povulo, kiu estas elektita por profeti pri morto al familio. Pri tiu ĉi temo, bone aŭtentikigata ekzemplo sin prezentis antaŭ kelkaj jaroj, kaj personoj nun vivantaj povas atesti pri ĝia vereco:

Ano de la antikva gento, O'Grady, estis almigrinta Kanadon, verŝajne tre malproksimiĝinta de ĉiuj amikoj, tradicioj kaj strangaj influoj de la lando prapatra. Sed unu nokton oni aŭdis strangan kaj dolorplenan ploradon ekster la domo. Nenia vorto estis ekparolata, nur flugadis tra la nokta aero terura krio kvazaŭ oni multe suferis per malfeliĉeco. Malgraŭ la plej zorga enketo, neniu estis vidita en la proksimeco de la domo je tiu horo, kvankam kelkaj personoj klare aŭdis la strangajn fantomsonojn. Sentis la tuta domanaro grandan teruron, kvazaŭ ia supernatura influo ilin ombris.

La morgaŭan tagon okazis, ke la sinjoro kaj lia unuenaskita filo faris boatekskurson ĉirkaŭ la promontoro, kaj, pro tio ke ili ne revenis je la kutima horo, oni tre malkvietiĝis kaj sendis fiŝkaptistaron al la marbordo, por ke ili faru serĉon. Sed nenio okazis, ĝis, je la preciza horo de la nokto kiam la spiritkriado estis aŭdita la antaŭan tagon, oni ekvidis aron da homoj alproksimiĝantaj la domon, kun ili portantaj la kadavrojn de la patro kaj filo, kiuj estis dronintaj per la subita renversiĝo de la boato dum la lando estis videbla, sed ne sufiĉe proksima, por ke helpo alvenu ĝustatempe.

Tiamaniere la Ban-Sidhe plenumis sian mision sortan, post kio ŝi malaperis kaj la spirita kriado ne plu estis aŭdata.

Verkis D. W. M. JENKINS, *Kingstown.*

El Malproksima Lando.

Verkita de J. C. VAUGHAN, *Totok, Celebes.*

I. LA MINNAHASOJ.

Prenu karton geografian de Malesio kaj rigardu Celebes. Kian strangan formon ĝi havas! Kiom da brakoj mallarĝaj! Nord-oriente streĉiĝas unu longa brako, kies kvinono ekstrema estas nomata La Minnahassa — la popolo havas la saman nomon kiel la lando. En tiu ĉi artikolo mi nomos ilin Minnahasso.

Unue, pri la regiono; ĝi estas tre monta, la montoj ĉie leviĝas preskaŭ de la marbordo mem, tial plataĵoj de konsiderinda vasteco estas tre maloftaj. La montoj ĉie estas kovritaj de ĉiamverdaj arbaroj, multaj riveretoj fluas maren, kantante agrable al la verdaĵo, kiu kaŝas ilin kaj ŝirmas ilin de la arda suno. Plej ofte ili estas, kiel mi ilin nomis, nur riveretoj, sed ne fidu je ili! Venas pluvado, kaj subite, kaj

preskaŭ senaverte, tiu ĉi dolĉa rivereto, kiu je tiu ĉi momento ŝajnas tiel alloga kaj tute petola, povas fariĝi ŝaŭmanta torento danĝerega, kiu forportas la plej grandajn trunkegojn, kvazaŭ ili estus malgrandaj branĉetoj.

La klimato, spite la proksimeco al la ekvatoro, estas tre saniga, almenaŭ en alteco je kvindek metroj aŭ pli — ĉirkau la marnivelo estas febrige — la varmo malofte fariĝas malagrable, kaj malofte mankas dolĉa venteto por kontraŭagi la sunradiojn. Tre ofte oni trovas nokte lanan litkovrilon agrable, kelkfoje vere necesa, kaj tre ofte oni estas en ia densaĵo, kie nenia suno povas penetri, tial, ĉial estas tre facile tute forgesi pri la latitudo, kiu atendigus ion tute alian!

En la arbaroj la densa subkreskaĵaro ankaŭ, kiun oni atendas trovi en regionoj tropikaj, ofte mankas, kaj anstataŭe, oni vidas nur altegajn arbojn — multaj el ili estas veraj "grandegulojn" — inter kiuj oni povas marŝi preskaŭ senĝene, kvazaŭ en ia "parko" kaj nur malofte oni devas haki vojon. Aldonu helan ĉielon ĝojigan, larĝajn vidaĵojn super montaroj kaj la ridanta maro — kie sin montras ĉiuj koloroj de la ĉielarko, kaj vi povas facile imagi kiel bele tiu ĉi insula perlo elrigardas. Sed en la arbaroj preskaŭ tute mankas la floroj! Kion do, ĉu ne la belegaj papilioj ilin anstataŭas? En tiu ĉi norda parto de la insulo karno manĝa bestoj forestas, kaj, se tiuj ja ekzistas, oni malofte renkontas danĝerajn serpentojn aŭ malagrablajn insektojn, tial oni povas promenadi en tiuj ĉi tropikaj arbaroj same sendanĝere kiel en Eŭropo. Jen alia neatendebila bonajo! Oni devas konfesi, tamen, ke oni sentas la foreston de la ŝanĝoj sezonaj. La pejzaĝo estas ĉiam sama, ĉiam same malhele verda, neniam iaj ŝanĝoj rilate la nuancojn, la formojn. Tio sentigas unutonecon, kiu post nelonge fariĝas iome malĝojiga. Sed sufiĉe benita lando, ĉu ne? Ĉagrena penso por la praktikulo — la loĝantoj estas malmultaj, la industrioj ne ekzistas, aŭ preskaŭ, ĉiuj tiuj ĉi grandegaj arboj, kiuj devas pli malpli frue fali per la hakilo de homoj, neniam servos al ni eĉ por la fabrikado de paperopulpo, ili tute ne taŭgas por tio, kaj, spite sia grandeco kaj sia beleco, malmultaj el ili ja taŭgas por la lignaĵisto; oni nur forbruligos ilin pretigante la teron por la kulturado. Kaj kiom da miloj da ĉevalpovoĵoj ĉiutage forfluas neuzitaj en la maron!

Sufiĉe pri la regiono, konsideru ni la loĝantojn. La raso, kiu enloĝas tiun ĉi belan, ŝatindan landon, restas enigmo por la scienculoj. Ĝi ŝajnas tute ne-Malaja — ŝajnas, aliflanke, montri devenon de la Filipinanoj aŭ eĉ de la Japanoj. Post longa spertado en la Oriento, oni konstatis, ke ili estas la plej supera raso de tiu ĉi divido de la terglobo. Ili estas fidindaj,

sobraj, ĝentilaj, mildaj, laŭ cirkonstancoj sufiĉe moralaj, almenaŭ pri tio ili ne devas honti kompare je la Eŭropanoj. Ili estas puremaj rilate siajn korpojn, vestaĵojn, domojn kaj vilaĝojn. Ili estas tre honestaj, preskaŭ ili ne scias ŝteli, kaj ŝteli estas ĉiam por ili tre hontinda afero; cirkonstanco sufiĉe rimarkinda ĉe orientuloj,* oni konsentos!

Notinde estas, ke ili estas preskaŭ senescepte Kristanoj. Ŝajnas ke, kiam la Eŭropanoj alvenis, la enlanduloj Kristaniĝis sen kontraŭstaro, kaj preskaŭ unuanime; nur kelkaj ne konsentis, kaj tiuj nur pace formoviĝis en regionon, kie la Eŭropanoj tiutempe ankoraŭ ne eniris, intermiksitis kun Mahometanoj, kaj restas ĝis hodiaŭ ne-Kristanaj. Ŝajnas, ke ilia antaŭa religio estis nur ia pasiva demonologio, kaj, hodiaŭ, ilin nomante Kristanoj, oni devas konfesi, ke ili kunigas kun tio la malnovajn superstiĉojn, kiujn oni tute kredas ankoraŭ, kaj konstati, ke la popolo rimarkas je tio nenion eksterordinaran!

Ili estas tre bonkora, ridanta, feliĉa popolo, malofte altkreskaj, sed fortikaj, kaj ilia mildeco neniel devenas de ia manko de kuraĝo. La haŭtokoloro similas al tiu de la Japanoj, sed ofte oni rimarkas personojn pli palajn, kun ruĝeto ĉe la vangoj: mi ne scias ĉu tio devenas de mikso de sango Eŭropana aŭ ne, sed kredeble estas, ke ne. Albinosoj estas mirige oftaj.

La antaŭa vivmaniero estis, tre videble, familia, t.e. ne estis veraj gentoj kaj gentestroj, sed nur familioj kaj famiilestroj.

Ĉiu familio faris por si vilaĝon, kiel eble plej kaŝatan; ĉe atako oni enkuris la arbaregon, kie oni rapide povas sin kaŝi. Se oni detruus la vilaĝon, ne grave! Oni baldaŭ povus rekonstrui ĝin el la materialoj pretaj proksime en la ĵangalo. Ĉe ia katastrofo, aŭ se la kampoj fariĝus eluzitaj kaj ne plu sufiĉe fruktodonaj, la tuta familio translokiĝis, aŭ, kiam la familio fariĝis tro granda, kelkaj entreprenemuloj formoviĝis kaj fondis novan vilaĝon.

Estas tre multaj dialektoj. La Malaja lingvo estas vera helplingvo, dua lingvo por ĉiuj, kiel en ĉiu alia parto de Malesio; sen tio la interrilatoj ja estus tre malfacilaj.

Ĉiuj scias legi kaj skribi per Eŭropaj literoj. La publika instruado, sub la direkto de la Holanda registaro estas jam ĉiam tre saĝa kaj taŭga, sed ne mankas antaŭsignoj, ke baldaŭ envenos la "pli alta instruado," kaj oni povas antaŭvidi pro tio la kutiman malkonsenton, maltrankviliĝadon, kaj polemikadon, kiujn tio, bedaŭrinde, ĉie alportas al la volenevole novecivilizitaj, kaj, pro tio, estas malfacile kompreni, kiel oni "plibonigos" tiun ĉi admirindan rason; oni nur povas timi, ke la rezultato estos io tute alia.

* Ni supozas, ke la aŭtoro per ĉi tiu diro ne celis komprenigon tiel ĝeneralan, kiel ĝi povas ricevi: estas ja orientuloj, kaj orientuloj.

"S. O. S.!"

(9a de Oktobro, 1913, nokte).

Meze de la granda oceano,
Tra la spaco nokta kaj malluma,
Tra ventego laŭte muĝadanta,
Ondoj nevideblaj kaj misteraj
Strange ruliĝadas kaj vibradas,
Forte sed silente kriadante...

"HELPU! HO, PRO DIO, AL NI HELPU!"

Vidu! la brulado disvastiĝas,
Spite heroaĵoj kaj penadoj,
Super la ondegoj lumigante
La kavernojn de terura nokto.
Sed ĉiame tra l' etero vasta
Tiuj ondoj vibradante krias...

"HELPU! HO, PRO DIO, AL NI HELPU!"

Jen la krion malesperan aŭdas
Malproksime granda vaporŝipo.
Simpatie batas ĉiu koro,
Nur en ĉiu brusto sola penso:
"Ĉu ni povos ĝustatempe trafi
Tiujn, kiuj en danĝero krias..."

"HELPU! HO, PRO DIO, AL NI HELPU!"

October 14, 1913.

Sur ferdeka ponto la Ŝipestro
Zorge tra mallumo rigardegas.
En la internaĵo la hejtistoj
Energie, febre laboradas.
Pli kaj pli rapide la ŝipego
Kuras en direkto al la krio...

"HELPU! HO, PRO DIO, AL NI HELPU!"

El fumbuboj elverŝiĝas nuboj
Nigraj, lumigitaj per fajreroj.
En la ŝnuregaro laŭte fajfas
Vento, kaj ondegoj ĉiuflanke
Furiozas, sed nerimarkate
Estas — malproksime iu krias...

"HELPU! HO, PRO DIO, AL NI HELPU!"

Dank' al Dio! Ja ne tro malfrue!
Jen alvenas ĝustatempe savo.
Ne de profunda oceano
Englutiĝos centoj da vivuloj —
Kaŭze de la ondoj nevideblaj,
Kiuj vibradante povas kria...

"HELPU! HO, PRO DIO, AL NI HELPU!"

JOHN TAYLOR.

Kongreso de Katolikaj Esperantistoj.

La katolikaj esperantistoj kunvenis en Romo por sia kvarà kongreso la 3an de Septembro. La ĉeestantoj venis de ĉirkaŭe dekdu diversaj landoj kaj ili ĝuis, dum ses plenaj tagoj, samideanan interparoladon. La kongreso komencis je la 4a Septembro per speciala meso kaj elokventa prediko de Pastro Bianchini. Posttagmeze la kongresanoj vizitis veturile la preĝejojn de S. Mario Majora, de la Panteo kaj de S. Petro Katenita, kaj la Kolizeon. Post tio okazis la solena malferma kunveno, kiam reprezentantoj de la diversaj landoj parolis. Oni elektis Pastron Parker, Kilmyshall, co. Wexford, Irlando, Prezidanto de la Kongreso — ofico vakiĝinta pro la bedaŭrinda morto de Abato Richardson. Poste oni elektis lin Prezidanto de Internacia Katolika Unuiĝo Esperantista, kun Pastro Bianchini, Fontanafredda di Pordenone, Italujo, kiel sekretario, kaj F-ino Larroche, kiel kasistino. Vendredon matene okazis speciala Diservo por la animo de la prezidinto, Pastro Richardson, kaj poste laborkunsido, en kiu Pastro Bianchini legis raporton pri la katolikaj misioj en fremdaj landoj, montrante kiamaniere esperanto povas helpi al la disvastigado de la katolika fido. S-ro Milsom ankaŭ legis lertan raporton. Posttagmeze rekomenciĝis la ĉiutaga vizito de la Romaj vidindaĵoj. Bedaŭrinde la gvidisto ne scipovis paroli nian lingvon; oni do

perdis tempon tradukante esperanten. Sabaton la kongresanoj vizitis la Katakombojn de Domitillo, kie ripozas multaj martiroj. Dimanĉon, Pastro Becker de Germanujo faris la meson en la kripto de S. Petro. Oni kantis esperantajn himnojn kaj Pastro Parker faris prediketon. La ĉefa kunveno okazis lundon, la 8an de Septembro, kiam la Papo akceptis la kongresanojn en la Korto de S. Damaso kaj donis al ili la apostolan benon. Tie li bonvolis aŭskulti la esperantan himnon "Ni volas Vin," kiun vigle kantis la samideanoj akompanataj de la Papa Muzikistaro. La entuziasma krio "Vivu nia Papo," kiam la Papo aperis, restos ĉiam en la memoro de la ĉeestantoj. Estis ja granda tago por esperantistoj, kiam la Papo benis la movadon, ĉar la oficiala aprobo de Lia Sankteco estas tre grava afero por la esperantista mondo. Alia pruvo de la favoro de la Sankta Patro estas, ke li permesis, ke la peto por la indulgenco "in articulo mortis" estu farita en la lingvo esperanta. Ĉe la fino de la kongreso, laŭ propono de Pastro Planas el Hispanujo, oni decidis elekti kiel patroninon de la Unuiĝo la Sanktan Virgulinon sub la titolo de "Nia Sinjorino de la Espero." Doninte korajn dankojn al la "oficistoj" (aranĝintoj de la kongreso) oni finis tre sukcesplenan kongreson. Post la kongreso kelke da samideanoj vizitis Napolon kaj Pompeon.

The Poet Laureate on English Pronunciation.

Dr. Robert Bridges, the recently appointed Poet Laureate, has published a *Tract on the Present State of English Pronunciation* (Oxford, Clarendon Press), which contains matter of vital interest to Esperantists. The argument of his essay is (a) that the present state of English pronunciation is critical, and that the conversational speech of southern England is fixing a degraded form; (b), that it is probable that for educational purposes some form of phonetic spelling will soon be introduced into our primary schools; (c), that these two things taken together constitute a serious danger, because there are evident signs that the method of the new phonetic is to stereotype the degraded conversational forms. He urges that our phonetic spelling should be more conservative and less conversational than that which our phoneticians actually favour.

"I have long thought," he says, "that if we would amend our English pronunciation, the most hopeful means that we have is to teach a sound pronunciation of Latin in our boys' schools. It would seem that we could not possibly have a simpler method. The Latin vowels are so well-marked and so few, and the result of pronouncing them correctly is so convincing, and the age of the pupils makes their task so easy, that one cannot imagine better conditions." It is, however, only two or three enthusiasts who have really made the change in the schools to the "classical pronunciation" of Latin, the "sound pronunciation" which he favours, and which, so far as it goes, is Latin pronounced as if it were Esperanto. The Poet Laureate points out that Milton advised the same cure for the same evil.

"For their studies, First they should begin with the chief and necessary rules of some good Grammar, either that now us'd, or any better: and while this is doing, their speech is to be fashion'd to a distinct and clear pronuntiation, as near as may be to the Italian, especially in the Vowels. For we Englishmen... are observ'd by all other Nations to speak exceeding close and inward: So that to smatter Latine with an English mouth is as ill hearing as Law-French."

It may be that when Esperanto becomes generally taught in the schools, it will fulfil the office of Latin taught according to the "classical pronunciation," as a corrective to the degradation of English pronunciation. It has the phonetic characteristic, and the vowels a, e, i, o, u, pronounced in the Italian manner, and no other. And we cannot have with it the experience, so well known to Latinists, of hearing Latin spoken in places with such an accent and such a pronunciation as to make it utterly unintelligible.

W. M. PAGE.

Redakcia Korespondado.

ATENTU KOOPERATIVANOJ!

En la 9a kongreso de la Internacia Kooperativa Alianco okazinta en GLASGOW en Aŭgusto okazis bona reklamo por Esperanto, kiun espereble la samideanoj-kooperativanoj en ĉi tiu kaj aliaj landoj scios utiligi por la plua disvastigo de nia lingvo. En la kongreso partoprenis 600 delegitoj, reprezentantaj pli ol 20,000,000 membrojn de la 130,000 kooperativaj societoj en la 24 nacioj enkorpigataj en la Alianco, kaj por la kontentigo de la neanglaj oni kondukis la kongreson ankaŭ france kaj germane. El la 600 delegitoj proks. 340 estis britoj kaj almenaŭ 100 germanoj. Ĉirkaŭe 100 venis de Francujo, Belgujo kaj kelkaj Svisaj kantonoj, kaj Austro-Hungarujo sendis pli ol 50. La Unuigitaj Ŝtatoj, Rusujo, Holando, Skandinavujo, Hispanujo, Italujo kaj la Balkanaj Ŝtatoj estis ankaŭ reprezentataj. Estis vera Babilona Turo. En la poŝtoŝeĉo ekz., la avizoj al delegitoj devis esti presitaj kvinlingve. Malgraŭ la ĝenerale bonegaj aranĝoj, la lingva konfuzo kaj perdo de l' tempo estis tiel grandaj, ke S-ro William Maxwell, la neordinare lerta prezidanto, ricevis specialan aklamon kiam li gajnumore anoncis, ke en la sekvanta kongreso oni uzos Esperanton kiel komunan lingvon. Tiun aproban vorton oni sendube ŝuldas al la takta propagando, kiun faris ĉe la membroj S-ro Handyside kaj S-ro Buchanan, kaj la loka Esperantista grupo. Ni petas, ke tiuj samideanoj, kiuj en kiu ajn lando havas rilatojn kun "kooperativoj," ekspluatu la diron de la internacie amata S-ro Maxwell por la progresigo de Esperanto! — (*Aliaj gasetoj volu represi!*)

AGAIN THE LANGUAGE DIFFICULTY.

These difficulties of procedure occur with increasing force. The larger and more enthusiastic the Congress, the greater the hindrance. Here are two passages from a very interesting account, by the Rev. Frank Johnston, Editor of *The Sunday School Chronicle*, of the important World Convention of Sunday School Teachers at Zurich last July, at which were present some 2,500 delegates from every country under the sun.

"... The interest in the roll-call of the nations showed no sign of abatement, though few of the speeches were gripping, and their translation a tax on the English-speaking delegates. The multiple language problem in a Convention of this kind explains the efforts to find a simple universal speech. One delegate seriously suggested Esperanto for Tokio in 1916; but enterprising as the Japanese are, even they would shrink from coaching up all who are likely to attend that Congress in the tongue which the enthusiasts believe will cover the world...."

"Many of the non-English-speaking delegates must

have sat through the Sessions without understanding more than could be got from the German interpretation. The French delegates, indeed, felt rather hardly used, but if an attempt had been made to interpret in French as well as German the Convention would have been ruined. Nothing appealed more powerfully to me than the courtesy and patience shown by the vast mass of the audience in listening to speeches which were in a language wholly or partially unknown to them. My belief is that there will be a boom in the study of French and German among such as felt the limitations of English only on the Continent...."

"The programme difficulty is an evergreen, and while there are hundreds of speakers to deal with, and a world-wide view to take, it is likely to remain. But I should strongly counsel the lightening of the next Convention programme, and the allowing of more time for personal intercourse. Men and women come together here who will never meet at any other time, and their mutual conferences have personal and wider values difficult to estimate. One sometimes gets more of immediate practical help out of an hour's talk with a worker than a whole Session of addresses...."

The writer of the above report suggests the study of French and German as a partial solution of the difficulty; but we would ask how many Sunday School teachers, with all the thronging interests and duties of their immediate work, are likely to have the time necessary to obtain such a knowledge of these two languages as to be able to follow the swift idiomatic utterance of speakers in a Congress discussion, let alone to take part fluently themselves in the debates? And even if British delegates, by very hard study, did manage to learn these languages to such a degree, there would still be the disadvantage — not only to them, but also to their audience — of expression in a foreign tongue. And could there be "personal intercourse" which the writer rightly speaks of as so valuable, and could it really be "intercourse," while this triplicity of languages was in force? And what about the none-the-less important smaller peoples whose languages are not included? Why should not consideration be mutual and the well-proved and successful *neutral* auxiliary language be used? Those who have been to Esperanto Congresses, and seen with what ease learners of hardly a year's standing take part in the proceedings, and what vivid and keen "personal intercourse" is carried on without any difficulty whatever, know that as a matter of fact the suggestion of the delegate who proposed Esperanto for the Tokio convention offers a far more practical and complete solution than the proposal of French and German—and it could *quite easily be carried out between now and 1916* if the leaders would study the matter seriously. The ultimate gain to their movement would repay a hundredfold the preliminary expenditure of time and thought involved. We submit in all seriousness that the matter is well worth their earnest attention.

EKLEZIA ESPERANTISTA LIGO.

Quite appropriately in connection with the above-mentioned Sunday School Congress, we are glad this month to be able to call the attention of readers to the definite formation of "The Church Esperanto League," an outcome of the appeal by the Rev. A. J. Ashley in our September number. The "Alvoko" * hardly needs a commentary, but we would emphasise the fact that the invitation which it extends is made not only to the clergy of the Church of England, but also to laymen — and women. We doubt not that a hearty response will be forthcoming, and that considerable good will result from this new activity. Will readers also note that copies of the "Alvoko" and "aliĝiloj" may be obtained from the Secretaries by sending a postcard. *Eklezianoj antaŭen!*

LETTER FROM THE BISHOP OF JARROW.

The following letter of approval, written to the Secretary of the E.E.L., will be read with interest:—

Dear Sir,—I am in receipt of your letter respecting the proposed Esperantist League. I have always wished well to the language and found much interest in it, and at one time used to correspond with members abroad. But the pressure of work has for some long time now prevented me pursuing it further, and I fear I must decline to allow my name to appear officially in connection with the proposed Movement. But I wish you all success, and you can make any use of this letter you like.

Believe me, yours very sincerely, GEORGE JARROW.

ARE YOU GOING TO NEXT YEAR'S CONGRESS?

Next year's Congress at Paris will present an opportunity which should be taken by every British Samideano who can possibly manage it. The following excellent plan, which is going to be tried by some energetic groups in the North-West of England, may be found of use, generally, for making the "managing" easier: Several societies have been considering what could be done to facilitate the arrangements for the Paris Congress next year. To those among whom the Congress could be "fixed up" for Five Pounds there is the novel scheme of contributing a weekly amount. It is suggested that a separate hon. secretary should be appointed by each Esperanto society to receive varying amounts weekly towards the Paris Congress, on the lines of the popular Christmas "Goose Clubs." 2s. 6d. or 2s. weekly would prove sufficient to enjoy the immense privilege of participating in this notable Congress, of conversing with representatives of all nationalities, and securing a record holiday. The money could be banked locally, and those who find themselves unable to attend the Congress after paying their contributions could have their money placed into the Esperanto Ĉekbanko,

* See p. 216.

which would be an incentive to join this valuable organisation. Any interest on the money in the local banks could be applied for propaganda. The hon. secretary could even make arrangements for the whole party through the Esperanto Tourist Agency, the Universal Esperanto Association, or other organisations, so that the individual members would be relieved of the task of booking hotels, changing the money into French coinage, etc. Will every hon. secretary bring this-idea before his respective Society?—S.J.C.

ONE THOUSAND BLIND ESPERANTISTS.

Mr. Alfred Jno. Adams, of Hastings, with whose tireless efforts on behalf of the blind our readers are well acquainted, sends us the following:—

“I have just received from M. Thilander, of Stockholm, a very carefully compiled list of the above. It consists of 811 names divided into 27 different nationalities:—

189 German,	8 Italian,
94 Swedish,	8 Roumanian,
62 English,	8 Russian,
58 Belgian,	5 Hungarian,
51 French,	4 Australian,
51 Norwegian,	4 Brazilian,
49 Scotch,	3 Mexican,
48 Bohemian,	2 Irish,
35 Spanish,	1 Egyptian,
34 United States,	1 Orange River,
29 Danish,	1 Peru,
28 Finnish,	1 China,
26 Austrian,	1 Bulgaria.
10 Swiss,	

Besides those named, there are many more, who have only lately begun to learn the language. Many names arrived too late to be included in the list, some failed to reply with details, and some are unknown to us. So that we have every reason to believe that the number of Blind Esperantists reaches, and even surpasses —one thousand!

“With one consent, all these testify to the great pleasure and interest brought into their lives by Esperanto. It has in fact given a new delight to every one who is following it up. Many have attended each of the international Congresses, where they have been able to meet and shake hands with many of their fellows, with whom they have been corresponding for years. At these Congresses, and by correspondence afterwards, they are enabled to exchange ideas, obtain information, and enlarge their interest in life generally.

“Many have through Esperanto been enabled to make long and interesting journeys into foreign countries, and so make the acquaintance of fellow musicians, authors, etc. Many have

been enabled to appreciate scenery in the mountains, architecture in the cities and to distinguish the characteristics of different nations.

“Any one *now* teaching a blind Esperantist please send in his name, any one *not* teaching a blind person please begin at once, you will find it a great joy both to the one taught and to yourself.”*

AVENTURO EVITEBLA.

Ĉu antaŭsciigi, aŭ ne antaŭsciigi la samideanojn en la trapaso taj lokoj, tiel staras la demando por la Esperantisto vojaĝonta eksterlanden, kaj ĝin ĉiu, ni supozas, respondos laŭ la cirkonstancoj. Jena letero de delegito de U.E.A. estas tamen atentinda, ĉar oni ne scias “kio povas okazi, se oni — *ne* donacas, sed alvenas — surprize” :—

Estimata Redaktoro,—Reveninte el la naŭa kongreso mi estis sciigita de miaj samgrupanoj, ke du anglaj samideanoj trapasis Dôle'on vojaĝante al la kongreso.

Tuj post sia alveno en tiun urbon tiuj samideanoj demandis kelkajn loĝantojn pri la loko de la sidejo de nia grupo, sed bedaŭrinde oni tre malbone sciigis ilin, kaj ili iris al nia malnova sidejo; tie oni diris al ili, ke ili iru al la poŝtoŝeĉejo kie laboras la sekretario de la grupo, sed la sekretario, ne estis en la poŝtoŝeĉejo; tiam la poŝtoŝeĉistoj diris al niaj malfeliĉaj samideanoj: iru en la hejmon de la vic-delegitino de U.E.A., sed bedaŭrinde la vic-del. forestis, kaj tiam oni diris al ili, ke ili iru en la kazernon, kie estas esperantista sub-oficiro, kaj feliĉe ili renkontis tiun samideanon.

Nun mi demandas min, kial tiuj anglaj samideanoj ne sciigis min pri sia alveno. Ĉu eble ili ne estas membroj de U.E.A., sed kial ili ne estas membroj?

Mi ofte rimarkis, ke agemaj esperantistoj ne estas esperantianoj, kial do? Ĉu do ili opinias, ke U.E.A. ne estas grava Asocio, ke ĝi estas tute neutila? Sed la ekzemplo, kiun mi ĵus citis al vi, bone montras la utilecon de tiu Societo:

Mi estus danko al vi, se vi bonvolus enpresigi tiun leteron en la venonta numero de THE BRITISH ESPERANTIST, kaj kun miaj antaŭdankoj akceptu miajn samideanajn salutojn.—LOUIS CRÉBELY, *Delegito de U.E.A., Prez. de la Dôle'a Esperanto-Asocio.*

LA NOVA KOLEKTADO: GRUPFOTOGRAFIĜU!

S-ro J. N. Unwalla, hinda profesoro ĉe la *Centra Hinda Kolegio* en BENARES — tre fervora samideano, kies fervoro samideanigas aliajn (vidu F.K.I. 453 en la nuna numero) — sendas al ni proponon jenan por konsiderado de la grupoj:

Li proponas, ke la diversaj grupoj Esperantistaj en nia lando, kaj la kursoj de ili organizitaj, sendu al la redakcio de ĉi tiu gazeto grupfotografajn de siaj anoj; ke ni enpresu la fotografajn en niaj paĝoj, kun klara monro de la loko kaj nacieco de la fotografitoj; ke la anoj aperu ĉe la fotografo en la naciaj

* An English-Esperanto Grammar, printed in black ink and Braille, will be sent free to any one who will undertake to teach a blind person. By its means any one not knowing Braille can quite well teach a blind person, who can feel the dots with the finger tips. Apply to the Secretary, B.E.A., or to ALFRED JNO. ADAMS, Plynlmmon terrace, Hastings. Dr. Kabe's *Unua Legolibro* also can be had now in Braille type, price 2s. 9d.

kostumoj; kaj ke la similon faru naciaj grupoj kaj gazetoj Esperantistaj.

La tuto estu eldonata po nacioj kiel albumo montranta nian disvastecon kaj diversecon en aliaj landoj, kaj la rezulto, li diras, estos tre helpa por nia propagando, tre ornama por la gazetoj, kaj tre alloga por la legantaro, "precipe la junuloj."

Ni timas, ke la ideo pri enpresigo en la gazetoj kaj albumigo — malgraŭ la propono, ke la grupoj kotizu la koston de kliŝigo de l' fotoj — postulus tro multe da tempo kaj mono; kaj ke "la nacia kostumo" en Britujo iomege malaperis kompare kun en Hindujo — sed la ideo estas parte efektivebla, jene:

Ĉiu grupo en la mondo — kaj en kelkaj landoj restas ankoraŭ tre belaj "naciaj kostumoj" por spicumi la aferon — povus farigi sian fotografon kaj poste per tio ilustritan poŝtkarton. Tiujn poŝtkartojn la diversaj grupoj povus tutmonde interŝanĝi kaj kolektadi, kaj ankaŭ sendi al la ĉefsidejo de la nacia

Alvoko al Esperantistaj Pastroj kaj Laikoj de la Eklezio Anglikana.

Estimataj Gesamideanoj,

Opiniante, ke la tempo alvenis por la starigo de speciala Ligo Esperantista en la Anglikana Eklezio, la subskribantoj prenis sur sin la honoron provizore agadi kiel komitato de la Ligo proponita.

La specialaj celoj de tiu Ligo estos proksimume la jenaj:

(1). Defendo	} de Esperanto inter pastroj kaj gelaikoj, kleruloj kaj ĉiuj eminentuloj de la Eklezio Anglikana;
(2). Propagando	
(3). Enkonduko de Esperanto al la Misiistaro de tiu Eklezio;	
(4). Ĝenerala antaŭenpuŝado de Esperanto en ĉiuj ekleziaj sferoj per tiaj rimedoj, kiaj poste estos aprobitaj.	
(5). Uzado kaj elmontrado de la taŭgeco de Esperanto por ĉiuj internaciaj, ekleziaj interrilatoj.	

La Rev. A. J. Edmonds kaj la Rev. A. J. Ashley provizore agadas kiel kunlaborantaj sekretarioj kaj kasistoj. Ili nuntempe klopodas por trovi la pionirmembrojn de la Ligo.

La proponita Ligo multe disvastigos Esperanton inter tre influhavantaj personoj, defendos la Aferon kontraŭ la malamikoj ekzistantaj en la klerularo, kaj per diversaj manieroj laboros por detruigi antaŭjuĝon kaj antaŭenpuŝi la Lingvon Internacian.

Esperante, ke multaj Anglikanoj subtenos tiun ĉi movadon, la Provizora Komitato fervore

Esperanta Asocio — kaj al la Centra Oficejo — por konservado en speciala albumo. Al la fotografajo oni povus aldoni kelkajn vortojn pri la historio de la grupo, ĝian profesian konsiston, ĝiajn celojn, k.t.p. Kelkaj grupoj jam tion iom faris. Se la kutimo fariĝus ĝenerala, ni en "la grupa albumo" tre baldaŭ havus tre interesan ilon por nutradi la fervoron de la nove varbitoj kaj konvinki la skeptikulojn. Ni elmetas la ideon de nia hinda amiko al la samideanaro tutmonda. Kiu grupo la unua alsendos sian portreton por nia centra albumo ĉe la B.E.A.?

* * *

Mi profunde kredas, ke scienco kaj paco atingos fine triumfon super malklereco kaj milito; mi kredas, ke la popoloj interkompreniĝos ne por ekstermi sin reciproke, sed por konstrui, kaj tiam la estonteco apartenos al tiuj, kiuj plej bone utilos al suferanta homaro. — *Pasteur.*

invitas vin aliĝi al la Ligo starigota. Tiel farinte, vi havos la grandan honoron esti pioniro en laboro, kiu multe valoros por Esperanto.

Se vi volas aliĝi, bonvolu sciigi la Sekretariojn kaj sendi Sm.o.500 (unu ŝilingon) kiel provizoran kotizaĵon, por elpagi la koston de la pionira laboro.

Post kelke da tempo la Komitato aranĝos, laŭ la oportuneco de la plimulto, ĝeneralan kunvenon, kiu plene organizos la Ligon, difinos ĝiajn celojn kaj agadmanieron, k.t.p. Pri tiu kunveno la aliĝintoj kompreneble ricevos ĝustatempan anoncon.

Pastroj kaj gelaikoj de la Eklezio Anglikana, aliĝu tuj kaj grandnombre *pro la progreso de Kristanismo per Esperanto!*

Fidele kaj samideane via,

JOHN CYPRIAN RUST, M.A., Vicar of Soham, Cambridge.
T. S. LINDSAY B.D., Canon of Ch. Cath., Dublin.
A. J. EDMONDS, M.A., Vicar of Great Gransden, Beds.
C. J. SENIOR, M.A., Rector of Lillingstone Lovell, Buckingham.
A. L. CURRY, M.A., Vicar of Allerton Bywater, Yorks.
H. O. ALLBROOK, A.K.C., Principal of the Operative Jewish Converts' Institution.
HENRY C. BOND, M.A., Brighton.
L. A. LONG, B.A., Stour Provost, Dorset.
F. E. EGERTON, B.A., Vicar of Knottingley, Yorks.
J. B. WHITE, A.K.C., Rector of Wakerley, Stamford.
ARCHIBALD J. ASHLEY.

Provizora Komitato de La Eklezia Esperantista Ligo.

Kunlaborantaj Sekretarioj:—

Pastro A. J. EDMONDS, *Great Gransden Vicarage, Sandy, Beds.*
Pastro A. J. ASHLEY, *c/o A. E. Fürst, Esq., 20, Leyland-road, Southport, Lancs.*

EKLEZIA ESPERANTISTA LIGO.—(ALIGILO).

Mi, (Plena nomo kaj titolo)
deziras aliĝi al la E.E.L. kaj sendas Sm.o.500 (1s. od.)
kiel provizoran abonpagon.

(Subskribo).

Bonvolu respondi la jenajn demandojn :—

Plena adreso ?

Profesio ?

Universitato aŭ kolegio ?

Universitatan gradon ?

Ĉu vi aprobas, ke la unua ĝenerala kunveno okazu
en Cambridge ?

Se ne, kiun mezlandan urbon vi volas anstataŭe
proponi ?

The First Franco-British Travel Congress.

London, September, 1913.

At this congress, the chief object of which was to promote travel and intercourse between France and the United Kingdom, one of the most interesting papers was that read by Mr. John Bredall, vice-president of the British Esperanto Association, on "The Encouragement of Popular Travel between France and England." After sketching in lively fashion the progress—or rather lack of progress—of travel generally through the ages, from the Exodus of the Hebrews and the Christian Crusades up to the advent of the excursion system initiated by Mr. Thomas Cook, he proceeded to deal with the various hindrances which still impede popular journeyings from one land to another. The greatest of all these impediments, he said, was undoubtedly diversity of language. Readers will be interested to have his remarks on this point *in extenso* :—

"The greatest of all impediments to universal travel is undoubtedly that of language. The English people are notoriously bad linguists, and comparatively few take sufficient trouble to learn more than a smattering of French or German. There seems to be something in the composition of the English character which makes the acquisition of any foreign language distasteful, and there appears to be a feeling that foreigners should learn our language and not we theirs. Perhaps it was some such feeling as this which actuated an English lady, who although understanding and speaking French fluently, yet on a visit to Paris invariably conversed in English. Her friend remarked 'Why don't you speak French? You know the language so well.' The lady replied: 'Why should I? I don't believe in it, and won't encourage them in it.' Well, whether we encourage our French friends to speak their own language or not they will do it, and English people must put up with the unfortunate habit.

"I have said that but a small percentage of the English population has a sufficient knowledge of the French language to enable them to travel freely through France, and the same remark applies conversely to the French population. It is true that at the chief hotels in London and the provinces French and other continental languages are understood, but this does not apply to the railway stations, restaurants, or shops, and a traveller from the continent not speaking English will find himself in difficulties if requiring information at railway stations, food at restaurants, or to make purchases at the smaller shops, and I have myself been able to assist foreigners to obtain a meal at London restaurants. Then in visiting public buildings and places of interest a traveller not speaking the language of the country is placed at a great disadvantage. Say a group of visitors is being taken over the Tower of London or Westminster Abbey. Explanations are given by the guide in English of a sort, and foreigners who do not understand English obtain no

information from the discourse. In one of the London papers last Thursday there was an article respecting the British Museum, through which building qualified guides regularly conduct visitors, pointing out and explaining the chief treasures. The writer of the article formed one of a party so conducted, and listened to a lecture on European and Oriental porcelain and pottery. He says it soon became evident that some of the French and German visitors did not understand what the guide was saying. With the idea of ascertaining to what extent they had benefited by the lecture, the writer addressed three separate visitors, and in each case the answer, spoken in their own language, was 'I do not speak English.'

"This language difficulty is therefore a serious drawback to the enjoyment of a foreign tour, and in an interesting and humorous article in the *Sphere* of September 13 Mr. A. A. Milne says 'People may say that it is only the Channel crossing which keeps thousands of Englishmen from going to France, but ignorance of French certainly keeps many thousands more of us at home. It is an ignorance which no phrase book or conversational guide can do anything to relieve. Writers of such books really seem to think that the difficulty of an Englishman in a foreign country is the asking of questions in the native language, whereas, of course, the real trouble is understanding the answer. If foreigners were as unresponsive as the average Londoner to a stranger's questions it would be all right; if he would say 'Yes' or 'No,' or 'eight-thirty,' or 'first to the left,' you could cope with it, but when he breaks into a stream of explanations, and ends by asking you a couple of questions himself, then the only thing is to take off your hat and depart.

"I remember the time when parties from the provinces were first conducted to Paris by Mr. Thos. Cook, and a large number of the travellers spent their time sitting outside their hotel at the little round tables which are such a feature of Parisian life, afraid to venture round the corner for fear of being lost. There is a story of one venturesome Englishman who did get lost, and after enquiring the way of several passers-by and not understanding the replies, decided not to speak any further, and taking the card of his hotel from his pocket thrust it in front of the next man he saw, without uttering a word. The person accosted stopped, read the card, nodded, beckoned the Englishman to follow, and led the way through several streets until they arrived at the required haven. The Englishman, overjoyed at the success of his scheme, burst out with his thanks, of course in English. The other, who turned out to be also an Englishman, stared aghast and said, 'You silly ass, why didn't you speak? I thought you were deaf and dumb.'

"It is obvious that a guide to places of interest such as the Tower, the British Museum, Westminster Abbey, etc., could not be expected to give his lecture in three or four different languages, even if he were competent to do so. The delay would be extremely annoying to the other visitors.

"Until this language difficulty is got over, popular travel off the beaten track will be limited to those persons who have acquired some knowledge of the language of the country visited, and may thus be able to understand and converse with the natives. Travel is getting more and more cosmopolitan, and it is to the interest of all concerned to find some means to enable visitors from other lands to travel freely and enjoyably in each other's country. To my mind there is only one solution of this problem, which is becoming more and more urgent as time goes on, and international travel becomes more and more a necessity, namely, the adoption of an international, easily learned, neutral

auxiliary language for purposes of travel, commerce, and social intercourse. I have taken great interest in this subject for some years, and have had practical experience of the advantages such a system can offer, for I am in correspondence with residents in different parts of the world, in Russia, Siberia, Korea, Spain, Italy, Germany, etc., and we freely exchange views, although we do not know each other's language.

"I was a member of the Races Congress held some years ago, and attended some of the meetings. Addresses were given in various languages, including Persian, which were translated into English for the benefit of the English-speaking members of the audience. These translations occupied a considerable time, and of course were useless to those who understood neither the language of the speaker nor that of the translator, consequently the sectional meetings were very sparsely attended. The same remarks apply to the recent International Medical Congress. In a newspaper article published last week I read that Dr. G. Jameson Johnston, Professor of Surgery in the Royal College of Surgeons, Dublin, told a correspondent that the language question is always a great difficulty at the so-called 'international gatherings.' He says: 'These Congresses are only international in name. They are really a series of small national conferences. Many Irish doctors for instance know French or German well enough for reading purposes, but could not hope to follow or take part in a technical discussion in a foreign language, so it happens that if a German or French

doctor is addressing a meeting everyone except the Germans or French walk out, and the same with the other nationalities.

"Contrast this with the Congresses which I have attended at Dresden, Barcelona, Antwerp, and Berne, at which from 1,000 to 1,500 ladies and gentlemen, belonging to more than 20 different nationalities, have been present, the proceedings being conducted throughout in one language, and followed with the keenest interest by the whole of the audience.

"Throughout the Congresses the utmost cordiality has existed, and people of every nationality have fraternised and conversed with the utmost ease, this simply by means of a neutral language or code which can be learned for practical purposes in a few weeks. If travellers, railway officials, hotel employees, and shop assistants will only devote a short time to the study of ESPERANTO, the language difficulty will be solved and travelling will be really popular.

"A few weeks ago I was at Berne and conversed with scores of people from distant lands, we not knowing a word of each other's language, and the 1,500 visitors separated after the Congress, and departed to their homes feeling that a great step forward had been taken in the cause of the World's Peace."

It is significant that the gentleman who afterwards rose to express dissent with Mr. Bredall's conclusion as to the necessity of Esperanto gave as his reason the fact that as he himself could get along fairly easily in ten European languages, he considered Esperanto superfluous.

Libraro kaj Gazetaro.

En la Lando de la Blanka Monto, tradukis D-ro Noël el la franca de Léon Huot-Sordot. Bonan servon faris al ni Esperantistoj D-ro Noël, prezentante al ni tiel bonstilan tradukon de tre leginda libro. Mi tuj konstatu, ke ĝi neniel estas gvidlibro, tiu severa tirano, kiu, sub masko de bonintenca amiko, diktas al vi, per kiaj brokantitaj adjektivoj vi devas admiri tiun aŭ alian vidindaĵon, kaj distras vian animon per aludoj pri nekocernaj faktoj rilate doganon, biletprezojn, k.t.p. Kontraŭe, ĝi estas libera rakonto de sprita kaj homa homo, kiu nek afektas emociojn, nek hontas pri ili. Ni amas lin, kiam, matene, kun nelacigitaj kruroj, li marŝe ekiras sur la monton, malŝatante la vagonaron, kiu portas la senfortulojn kaj dikventrulojn ĝis la supro de Montenvers; kaj egale ni amas lin, kiam, kun membroj streĉitaj de nekutima ekzerciteco, li staras sur la supro kaj meditas pri la komforta hotelo tie malsupre, pri la baldaŭ venonta krepusko, pri la longa penado de la malsuprenira marŝo, kaj decidas enpoŝigi sian antaŭan fierecon kaj—veturi kun la dikuloj. Pri du aŭ tri punktoj stilaj en tiu ĉi cetero bonstila traduko mi sentas min ne plene kontenta; el tiuj mi citos unu, la plej gravan. Rilate la sufikson *ig*, mi trovas en kelkaj lokoj jen mankon, jen troecon. Ekzemple: *teruriga* (12, 8) estas neĝusta, ĉar *teruri* (sen *ig*) signifas: meti teruron (Ps. xxvii., 1; Ham. 18, 11); *dronitaj* (14, 18) bezonas *ig*, ĉar *droni* signifas, ne *sufoki*, sed *sufokiĝi* (Ham. 70, 14; Krest. 185, 35); *naŭziga* (22, 17) estas trohava, ĉar *naŭzi* signifas: meti naŭzon (Rab. 33, 11; Rev. 26, 21); *ardita* (28, 18) devus esti *ardigita* aŭ *ardanta*, ĉar *ardi* signifas: esti varmega (Sent. Sal. vi, 28; Marta 166, 11); *duonruinita* (50, 18) bezonas la *ig* (Ham. 46, 14; Rab. 64, 31). Pri la tipografio kaj bildaro de tiu ĉi volumo mi povas diri, ke ili inde subtenas la tradiciojn de la Presa Esperantista Societo de Paris.—A.E.W.

Esperanto Kripligita.—Librejo Esperanta, Moskvo, Lubjanskij projeza 3.—Prezo Sm. 0.53.—Multaj malnovaj Esperantistoj ankoraŭ memoras la Idistan fiaskon, kaj eble la pli lastaj varbitoj de tempo

al tempo aŭdas flustron pri la supozita konkuranta lingvo internacia. Kaj, dioj! Kiel multaj estas la tiel nomitaj lingvoj internaciaj? Sed tiu multeco ne estas tute malbone, aŭ eĉ nebone: ĝi ja montras, ke la ideo mem pri lingvo internacia ne nur estis, sed estas disvastigita. Al la Esperantistoj estas ne necese prediki internaciismon; sed estas konsilinde (precipe se tiuj estas ardantaj propagandistoj), ke ili ekzameni kaj konigi al si la diversajn abortajn provojn de tiuj, kiuj erare imagas, kiel diris D-ro Zamenhof, ke estas nur bezone nomi siajn verkojn Internacia Lingvo, por ke la tutmonda popolo tuj ĝin alprenu. Kia vantaĵo! La Esperantistoj tre bone scias, ke ilia kara lingvo estas bonega batalilo—la batalo estas nefacila—kaj kvankam la fina venko estas al ili certa, ĝi nur efektiviĝos post multe da jaroj. Do, la Esperantistoj rapidigos sian revon pri la estonteco, se ili ekipos sin per bona informo rilate al la malforteco, kaj malsukceso de tiuj bonintencaj, sed erarantaj homoj, kiuj laboras sur la sama kampo, sed malŝparas la tempon pro la diskutado de bagateloj. Iu filozofo diris, ke la sola afero, kiu neniam progresas estas la progreso! Se tiu sentenco estas neĝusta, estas nedisputeble, ke la progreso, en la senco de plibonigo, devas esti malrapida. Tial ni Esperantistoj devas rapidigi malrapide. La reformistoj suferas je tro da rapideco; kaj inter aliaj aferoj plendas, ke la Esperantista jurnalaro ilin ignoras. Sed, ve! La Idistoj devas batali por si mem, kaj ne devus atendi de ni tro da simpatio.

La lingvo de Esperantistoj estas Esperanto: ili havas rajton diskuti pri kiu ajn lingvo, sed kiam oni asertas, ke tio estas devo, ĝi estas absurdaĵo.

En la verko, kiun ni havas antaŭ ni, nia konata samideano Boris Kotzin traktas la tutan Idistan aferon, kaj en kia maniero li prezentas sian temon: tion ni lasas al la juĝo de la legontoj. Ni nur permesas al ni diri, ke ni varme rekomendas kaj konsilas, ke ĉiu leganto de la B.E. akiru ekzempleron tiel baldaŭ, kiel eble; se li iam havis dubon pri Esperanto, tiam tiu dubo malaperos.—SOLOM.

Kursa Lernolibro.—Laŭ praktika parola metodo de Edmond Privat, 64 paĝoj, 50 lecionoj, 7p. afr.—“Tiu ĉi kursa lernolibro estas la rezultato de longa spertado kaj eksperimentado de la aŭtoro, kiu jam de 1903 instruis Esperanton en tre granda nombro da kursoj, al plej diverslandaj, diversaĝaj kaj diverskondiĉaj lernantoj, ĉu en publikaj klasoj, ĉu en lernejoj kaj gimnazioj en Eŭropo kaj en Ameriko. La libro celas esti praktika kaj tre malkara lernolibro por esperantoj kursoj en ĉiuj landoj. Ĝi celas helpi la instruanton por lernigi la tutan gramatikon de la lingvo preskaŭ ne-parolante pri ĝi sed per konstanta parola uzado de ekzemplaj frazoj aranĝitaj en konversacia maniero.

Ĝi ankaŭ celas ebligi interesajn lecionojn donante facilajn rakontojn kun intence aranĝitaj kaj ordigitaj demandaroj laŭ nova kaj originala metodo. Ĉar Esperanto estas internacia vivanta lingvo, estas plej utile, ke ĝi estu instruata en malsamaj landoj per sama viva parola metodo kaj samaj ekzemploj de bona, klara kaj flua stilo.

Tian stilon baldaŭ akiras la lernantoj mem ĉe kurso farata per tiu ĉi lernolibro, ĉar ili kutimas jam tute flue paroli multajn bonstilajn frazojn kaj rakontojn, lerninte nur rimarkinde malgrandan nombron da vortoj en la komenco. Ĉe tia kurso ili unue akiras la spritoni de la lingvo kaj ankaŭ senkonscie ĝian gramatikon. Tute nature ili poste plenigas iom post iom sian vortaron; ĉefa afero estas, ke ili dum la tuta kurso havu konstantan impreson pri la granda facileco de la lingvo.

Tiun rezultaton la aŭtoro atingis, uzante nur treege malmultajn nove lernotajn vortojn por ĉiu leciono. Tiu ĉi zorgo kaj la valoro de la stilo donas al tiu ĉi kurslibro tute apartan lokon por helpi al ĉiam pli perfekta instruado de la lingvo en ĉiuj landoj kaj al ĝia enkonduko en la lernejojn.”

The Esperanto Monthly (Sept.—Oct.).—This bright little publication is as full of good stuff as ever, and teachers who want interesting extra material (or not-extra material for that matter!) for their courses during the coming session could not do better than get their pupils to expend a penny per month upon its purchase. (We would suggest that the instructor—or a mature and enterprising pupil might be just as effective—with that boldness characteristic of the *paca batalanto*, invest in a shilling packet of the magazine and bear it triumphantly before his class: their inspection of contents will do the rest!) Among the main features are the first lessons of a series written specially for the winter courses by Mr. James Robbie, author of the well-known *Esperanto Home Student*; Nos. 4 and 5 of Will Buncl's fascinating lessons on “The Use of Memory-Training Systems in the Learning of Esperanto,” the application of which he guarantees will increase the student's linguistic assimilative power a good fifty per cent.; *Esperanto Conversation*, by Mr. G. Wilson Burn; “La Diligenta Kolegaro,” wherein the Editor and Teachers in Council discuss the vital problem—and solve it—of how to get pupils to talk in Esperanto; Uncle Bill's Corner, where “a blithe and jocund company” of nieces and nephews learn Esperanto while at play; a Missing Word Competition for Girls, etc., etc. If you have already made the acquaintance of *The Esperanto Monthly*, introduce it to somebody who has not; if you happen yourself to be in the latter plight, well...*verb sap!*—W.P.B.

“War and Peace.” A Norman Angell Monthly.—This is the title of a new threepenny publication which many Esperantists will certainly wish to support. As the name and sub-title suggest, its chief aim is to meet the growing demand for a fuller and saner discussion of vital international questions, in the light of the ideas which centre round the fact of the economic inter-

dependence of nations which have been so brilliantly set forth by Norman Angell. This new attitude towards war, created by the publication of Mr. Angell's book, *The Great Illusion*, is the most remarkable and significant feature of recent political thought. A strong movement for investigating the new point of view has taken root all over this country, as well as in Germany, France, and the United States, and to this movement *War and Peace* hopes to give that continuous expression which has hitherto been lacking. One particularly interesting point about the new monthly is that it has been careful to secure the expression of adverse views. Those Esperantists, therefore, who wish to be well posted in those matters, for the impartial international discussion of which their language was devised, should lose no time in making themselves familiar with the important facts and arguments which *War and Peace* contains. The first number appeared on October 1, and copies may be obtained at any bookstall.

The Christian Commonwealth.—We have received a copy of this paper dated September 3, containing, among much else, a front-page portrait-interview with Dr. Zamenhof,* an interesting account of the Berne Congress, and a review of S-ro Luyken's *Mirinda Amo*. We are happy to use the occasion to call the attention of British samideanoj to this go-ahead weekly, so wide-awake to all the broader and more thoughtful movements of our time, and equally aware of the significance of our own cause. Every issue contains a short piece in Esperanto, and has done so for many months past. The journal is largely cosmopolitan in outlook, and aims more and more—and with success—to strike the international and universal note. We think many Esperantists are in sympathy with its main aims and characteristics, and all would certainly find it useful in keeping in touch with international thought. It is a real *samideanejo*. “The Christian Commonwealth Fellowship,” too, is an idea that has appealed to many Esperantists, and would certainly appeal to many more. Petu specimenan numeron, per Esperanta poŝtkarto ĉe 133, *Salisbury-square, Fleet-street, London, E.C.*

Baldaŭ aperos nova libro, kiun certe ŝatos multaj “anoj de la familia rondo.” En la Marta kaj Aprila numeroj de la B.E. aperis kelkaj ĉapitroj el “Travivaĵoj de Ro Ŝo.” Laŭ peto de diversaj samideanoj, britaj kaj alilandaj, S-ro Ro Ŝo nun verkis daŭrigon, kiu estas eldonota en libra formo. La aŭtoro per tio ne celas monprofiton; kontraŭe, li fordonos la profiton ĉiom por Esperantaj celoj, precipe por propagando inter la Blinduloj. Kiu do aĉetos la libron, ankaŭ helpos la movadon. Al kiu konas S-ron Ro Ŝo, lian ŝercan rakontemon, kaj lian entuziasmon por “Zamenhofeco” en la stilo, ni apenaŭ bezonas diri, ke la enhavo estos interesa, la stilo facila kaj klasika, kaj la legado refreŝige amuza kaj tempogajiga. Mendu jam nun por certigi ricevon! Prezo: rŝ. 7p. afrankite. Memoru: vendota je la profito de Esperanto ĉe la Blinduloj!

* The following extract from the interview in question will be valued by many of our readers:—

“What is your opinion of the recently published translation of the New Testament?” “I think that it is in all respects a meritorious production, and the most important book in our Esperanto literature.... In no other country but Britain could one expect to find a book so beautifully printed and bound, and produced at so low a price. It is my opinion that it will have an important influence as a good guide to Esperanto style.”

The British Esperanto Association (Inc.).

CANDIDATES FOR MEMBERSHIP.

EXTRACT FROM RULES.—"If no objection shall be lodged within fourteen days, the Secretary shall inform the candidate that he is admitted as a member."

AHMED ZAKY ABUSHADY, *St. George's Hospital, Hyde Park Corner, S.W.*; A. B. AUGUSTIN, 62, *Narbonne-avenue, Clapham Common, S.W.*; F. S. GARNICK, 26, *Winchcomb-st., Cheltenham*; H. HOLDEN, 3, *Harewood-place, Oxford-street, London, W.*; C. M. HOUGHTON, 74, *Chelsham-road, Clapham, London, S.W.*; J. HURST, 461, *Ormskirk-road, Wigan*; I. F. KELLY, 7, *St. Matthew's-gardens, St. Leonards*; W. J. LEWIS, 198, *Weaste-lane, Pendleton, Manchester*; DUSE MOHAMED, Editor of "African Times and Orient Review," 158, *Fleet-street, London, E.C.*; S. P. MAYOR, 10, *Irton-road, Southport*; Miss F. A. PRAEGER, *Burnbrae, Burghclere, Newbury, Berks*; A. SMITH, 8, *Foulis-street, Glasgow West*; Miss B. M. STANTON, *Villa Lavis, Beaulieu s/Mer, A.M., France*.

PASSED PRELIMINARY EXAMINATION.

*ARTHUR H. JONES, *Swansea*; *R. PIOLE, *Enghien-les-Bains*; *F. C. FARAKER, *Enfield*; *Rev. RICHARD MORRIS, *Merthyr Tydfil*; *Miss ISABELL NELSON, *Rockhampton, Queensland, Australia*.

PASSED ADVANCED EXAMINATION.

*W. F. WESTMANCE, *Bristol*; *G. RHYS GRIFFITHS, *Liverpool*; ERNEST PARKES, *Willenhall*; E. J. GOODY, *Edmonton, London, N.*; Rev. WILBYE HASTWELL, *Huddersfield*; Mrs. J. P. GILLET, *Banbury*.

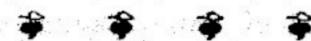
* Denotes that the candidate has passed with distinction.

Council Meeting, B.E.A.

Held at the Offices of the Association on Monday, October 20, 1913, at 6.30 p.m. *Present*: Dr. John Pollen (chairman), Col. W. A. Gale, Messrs. J. Bredall, P. J. Cameron, G. J. Cox, H. Epstein, C. Evans, F. A. Goodliffe, B. E. Long, A. Morrow, W. Phillimore, F. M. Sexton, A. Sharp, Mrs. L. T. Jones, Misses M. L. Blake, L. S. Grant, C. M. Holmes, E. A. Lawrence, E. O'Brien, Ad. Schafer. *In Attendance*: Messrs. G. Mercer Hollis, W. W. Mann, E. A. Millidge, A. E. Wackrill, and the Secretary.

Offices.—Dr. Pollen having given some information as to the proceedings at the first meeting of the Sub-Committee appointed to consider this subject, it was resolved that the Sub-Committee should be requested to submit a report before the next Council Meeting. A resolution from the Yorkshire Esperanto Federation, approving the project to have a central office with hotel, restaurant, meeting rooms, etc., was read.

Union of International Societies.—A letter was read from General Sébert, reporting the recommendation of the Ninth Congress that the National Societies should again consider the proposal to co-operate under the scheme published in the May BRITISH ESPERANTIST. The matter was discussed at length, and it was pointed out that the B.E.A. had already joined in a somewhat similar collaboration under the U.E.A. It was eventually decided that the B.E.A. should co-operate as desired.

Peto pri Servo.

MI SERĈAS anglan samideanon, bone sciantan la anglan lingvon por interkoresponda ekzercigo en la lingvo. Responde, mi povas doni klarigojn pri Esperanto, pola, rusa aŭ nov-hebrea lingvoj. Kun seriozaj proponoj turnu vin al S-ro H. Bronstein, *str. Pawia 9-12, Varsovio*.

Council and Executive Meetings, B.E.A.

Notice is hereby given that the next meeting of the Council will be held on Monday, November 17th, at the Offices of the Association, 133, High Holborn, London, W.C., at 6.30 p.m.

A meeting of the Executive Committee will follow the Council Meeting.

Fako de Korespondado Internacia (F.K.I.).

Sub tiu ĉi rubriko oni enpresas malgrandajn anoncojn de tiuj el niaj legantoj, kiuj deziras korespondadi kun alilanduloj. Ĉiu anoncanto devas pagi ses pencojn (25 spesdekojn) por trilinea enpresaĵo kiel sube (pli ol tri linioj po tri pencoj por ĉia komencita linio); ĉiu MEMBRO de la Asocio havas la rajton fari unu enpresaĵon senpage. *Bonvolu skribi legeble, rekte al la Redakcio.*

425. **Gisborne (Victoria) Aŭstralio**.—Fino Hilda M. Lanyon deziras interŝanĝi il. poŝtkartojn kaj poŝtmarkojn. Ŝi estas naŭ-jara. (107)

432. **Bluck (Minsk gub.) Rusujo**.—S-ro A. Norkin, studento, deziras koresp. per leteroj kaj poŝtkartoj ilustritaj. Interŝanĝas poŝtmarkojn. (107)

444. **Whitby (Yorks.) Anglujo**.—S-ro Chas. J. Priestly, antaŭe el Nottingham, sciigas siajn gekorespondantojn, ke lia nuna adreso estas *Ruswarf, Whitby, Yorks.*

445. **Kostelec n. Orł (Bohemujo) Aŭstrio**.—Junaj Esperantistoj anglaj, kiuj volas korespondadi kun samaĝaj samideanoj bohemiaj, skribu al S-ro J. Prošek. (x)

446. **Ravensburg (Württemberg) Germanujo**.—S-ro Max Brändlin, komercisto, *Marktstrasse 3*, deziras korespondi kun angla samideano letere aŭ poŝtkarte, prefere kun komercisto.

447. **Wylde Green (Birmingham) Anglujo**.—S-ro Eric Biddle, komencanto, "*Selborne, Western-road*", deziras korespondi kun pliprogresinta samideano alilanda. (x)

448. **Buda-Pesth (Hungarujo)**.—S-ro Turesciny Istvan, *Rozsa-u 9-1-12*, deziras korespondadi per ilustr. p.kartoj. Ĉiam kaj tuj respondas.

449. **Bolton (Lancs.) Anglujo**.—S-ro Geo. A. Cordingley, 37, *Portugal-st.*, deziras korespondi letere kun alilandaj gesamideanoj.

450. **Bilbao (Hispanujo)**.—S-ro Isidro Urrutia, *strato Urazurritia N-ro 8*, deziras interŝanĝi nur kolorigitajn poŝtkartojn.

451. **Urupskaĵa (Kubansk. obl.) Rusujo**.—S-ro A. Tinjakov petas anglajn Esperantistojn biciklistojn skribi al li la nomon de fabrikejo de plej bonaj bicikloj. Danke respondos al ĉiu.

452. **Saratov (Rusujo)**.—S-ro Nikolaj A. Insaŝekij, *Centralnaja poŝtrestaŭto*, deziras korespondadi per il. kol. p.k.

453. **Benares City (Hinduĵo)**.—12 Studentoj de la *Central Hindu College*, lernantoj de Esperanto, deziras korespondi kun alilandaj samideanoj.

454. **Spalato (Dalmatuĵo)**.—S-ro Vincenzo Pivcevic deziras interŝanĝi poŝtkartojn kaj poŝtmarkojn kun britaj gesamideanoj.

455.—**Beroun-III 70 (Bohemio)**.—S-ro A. Raz, instruisto, deziras koresp. per il. p.k. aŭ l. kun ĉiulandaj geesp.; tuj resp.

456. **Wallasey (Cheshire) Anglujo**.—S-ro Charles C. Elliott, 5, *Halton-road*, deziras interŝanĝi poŝtmarkojn. Sendas anglajn, persajn, danajn, k.t.p.

457. **London, Anglujo**.—Fino Lottie Schlund, 34a, *Sydenham-hill, S.E.*, deziras korespondi kun Esperantistoj en VENICIO aŭ MILANO, por interŝanĝi p.kartojn aŭ fotografaĵojn.

458. **Totok (Menado Residency) Celebes, Ned. O. Ind.**.—S-ro R. F. Vaughan deziras interŝanĝi poŝtmarkojn. Havas tre multe. *Tute ne interesigas je poŝtkartoj.*

459. **Frankfort am Main (Germanujo)**.—S-roj Räscher, *Schulstr. 22, K. Käbig, Wasserweg 16*, kaj K. Naŭ, *Rohrstr. 15, Offenbach/Main*, deziras korespondi kaj interŝanĝi poŝtmarkojn, S-ro Käbig ankaŭ reklammarkojn.

460. **Kingstown (co. Dublin) Irlando**.—S-ro D. W. M. Jenkins, *Leinster Ho., Leinster-terrace*, deziras korespondi kun gesamideanoj junaj ĉiunaciaj. Ĉiam respondos.

461. **Moskvo (Rusujo)**.—La Grupo Esperantista, *Lubjanskij p. 3, kv. 37*, deziras korespondi kun ĉiulandaj junaj Esperantistoj.

462. **Glasgow (Skotlando)**.—S-ro David Gordon, 120, *London-rd.*, dez. korespondi kun alilandaj samideanoj. (x)

463. **Paiyagala (Ceylon)**.—S-ro Don Milanius deziras interŝanĝi il. p.kartojn, p.markojn, fotografaĵojn, k.t.p., kun anglaj, francaj, kaj Esperantistaj korespondantoj, prefere kun sinjorinoj. Ĉiam tuj respondos. (x)

464. **Moskva (Rusujo)**.—S-ro M. G. Kiselev, instruisto, *Uezdnaĵa Zemskaj a ŭprava*, deziras korespondi.